

Särskild rapport

Jämställdhetsintegrering i EU:s budget:

dags att gå från ord till handling

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Innehållsförteckning

	Punkt
Sammanfattning	I-VI
Inledning	01-14
Jämställdhet och ekonomisk tillväxt	01-04
Jämställdhetsintegrering: ett sätt att uppnå jämställdhet	05-07
EU:s åtagande att främja jämställdhetsintegrering	08-11
Kommissionens åtagande om och ansvar för jämställdhetsintegrering	12-14
Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod	15-23
Iakttagelser	24-100
Kommissionen har ännu inte en helt ändamålsenlig ram för att stödja jämställdhetsintegrering i EU:s budget	24-48
Kommissionens strategi för jämställdhet främjar inte tillämpning av jämställdhetsintegrering tillräckligt	25-35
Kommissionens institutionella ram förstärks men stöder ännu inte genomförandet av jämställdhetsintegrering fullt ut	36-48
Jämställdhet beaktades inte tillräckligt i EU:s budgetcykel	49-73
Kommissionen ägnade liten uppmärksamhet åt jämställdhetsanalys av den politik och de program vi undersökte	50-59
Kommissionen fastställde få uttryckligen jämställdhetsrelaterade mål	60-62
Kommissionen övervakade inte EU-budgetens bidrag till jämställdhet på ett ändamålsenligt sätt	63-65
Kommissionen tillhandahöll inte mycket information om EU-budgetens övergripande inverkan på jämställdheten	66-73

**Fastställandet av detaljerade rättsliga krav underlättade
integreringen av jämställdhet i programmen** **74-100**

ESI-fonderna har stor potential att bidra till jämställdhet, men vi fann lite
information om resultaten för budgetramperioden 2014–2020 **76-84**

Direktstöden till jordbrukare inom ramen för EGFJ var könsblinda **85-93**

Kommissionen tog inte hänsyn till jämställdhet i alla aspekter av Erasmus+ **94-100**

Slutsatser och rekommendationer **101-109**

Förkortningar

Ordförklaringar

Kommissionens svar

Granskningsteam

Tidslinje

Sammanfattning

I Jämställdhet mellan kvinnor och män är ett av Europeiska unionens grundläggande värden. I allmänhet anses jämställdhet också vara en viktig drivkraft bakom ekonomisk tillväxt. Med *jämställdhetsintegrering* avses ett aktivt främjande av jämställdhet mellan kvinnor och män i alla skeden och på alla områden när politik utformas och genomförs. Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt utgör grunden för integreringen av ett jämställdhetsperspektiv genom att det ålägger EU att främja jämställdhet mellan kvinnor och män i all sin verksamhet.

II Kommissionen har åtagit sig att genomföra jämställdhetsintegrering, och Europaparlamentet och rådet har betonat behovet av att EU uppfyller sina åtaganden på hög nivå om jämställdhetsintegrering. Vid förhandlingarna om de *fleråriga budgetramarna* för 2014–2020 och 2021–2027 enades de tre institutionerna om vikten av att beakta jämställdhet i EU:s budgetering.

III Vår revision tar hänsyn till det intresse som uttryckts av viktiga berörda parter på detta område och är särskilt relevant nu eftersom kommissionen nyligen har offentliggjort en ny jämställdhetsstrategi. Den kommer också lägligt i tid eftersom betydande EU-medel kommer att användas inom den nya fleråriga budgetramen för 2021–2027 och återhämtningsinstrumentet Next Generation EU.

IV Vi bedömde om jämställdhetsintegrering hade tillämpats i EU:s budget för att främja jämställdhet mellan kvinnor och män från 2014 och framåt. Vi bedömde särskilt om kommissionens ram till stöd för jämställdhetsintegrering var lämplig, om hänsyn hade tagits till jämställdhetsaspekter i EU:s budgetcykel och om jämställdhet hade integrerats i fem utvalda EU-finansieringsprogram: tre av de fem struktur- och investeringsfonderna, Europeiska garantifonden för jordbruket och Erasmus+. Tillsammans står dessa program för 66 % av den fleråriga budgetramen för 2014–2020. Vi analyserade också några av kommissionens viktigaste finansieringsförslag med koppling till den fleråriga budgetramen för 2021–2027 och instrumentet Next Generation EU.

V Vi drog slutsatsen att kommissionen ännu inte hade levt upp till sitt åtagande om jämställdhetsintegrering i EU:s budget. Vi konstaterade att kommissionens strategi för jämställdhet inte främjade tillämpning av jämställdhetsintegrering tillräckligt och att kommissionens institutionella ram visserligen hade förstärkts men ännu inte stödde jämställdhetsintegrering fullt ut. Vi konstaterade att jämställdhet inte beaktades tillräckligt i EU:s budgetcykel. Kommissionen ägnade liten uppmärksamhet åt jämställdhetsanalys av den politik och de program vi undersökte. Den använde sig i begränsad utsträckning av könsuppdelade data och indikatorer och offentliggjorde inte mycket information om EU-budgetens övergripande inverkan på jämställdheten. På områden där det fanns fastställda detaljerade rättsliga krav underlättades dock integreringen av jämställdhet i programmen.

VI Vi rekommenderar kommissionen att

- stärka den institutionella ramen till stöd för jämställdhetsintegrering,
- genomföra jämställdhetsanalyser av behov och effekter och uppdatera sina riktlinjer för bättre lagstiftning,
- systematiskt samla in, analysera och rapportera om befintliga könsuppdelade data för EU:s finansieringsprogram,
- använda jämställdhetsrelaterade mål och indikatorer för att övervaka framstegen,
- utveckla ett system för att spåra medel som anslagits och använts för att stödja jämställdhet och årligen rapportera om de resultat som uppnåtts i fråga om jämställdhet,
- bedöma och rapportera om huruvida medlemsstaternas planer för återhämtning och resiliens tar upp jämställdhet.

Inledning

Jämställdhet och ekonomisk tillväxt

01 Jämställdhet mellan kvinnor och män är ett av Europeiska unionens grundläggande värden enligt artiklarna 2 och 3 i fördraget om Europeiska unionen. Det bygger på principen att kvinnors och mäns rättigheter, skyldigheter och möjligheter ska vara desamma. I denna rapport hänvisas till ”kvinnor” och ”män”. Det är de termer som används i EU-fördragen. Vi är emellertid medvetna om att *könsidentiteter* inte är begränsade till dessa två deskriptorer.

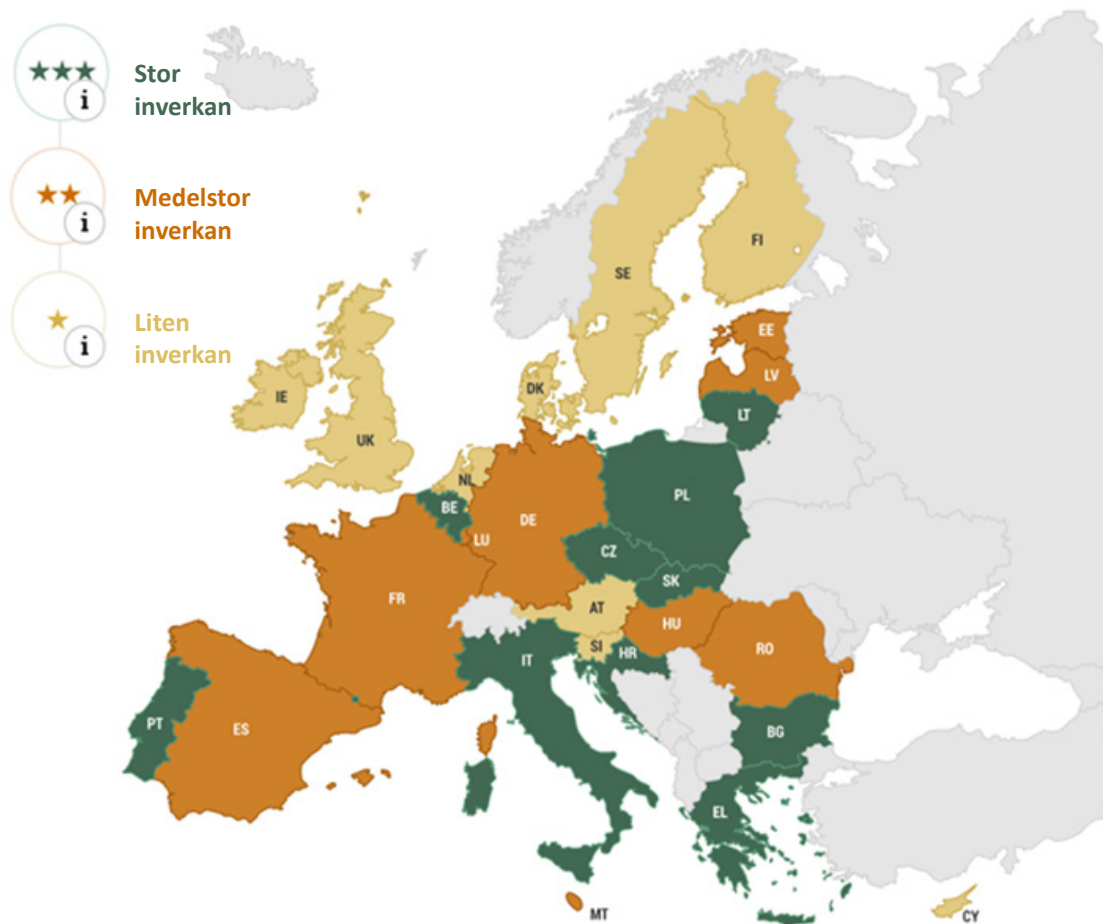
02 Jämställdhet anses i allmänhet också vara en viktig drivkraft bakom ekonomisk tillväxt¹. I kommissionens jämställdhetsstrategi för 2020–2025² noteras att ”jämställdhet mellan kvinnor och män leder till fler jobb och högre produktivitet”, enligt en studie från Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE)³. I studien uppskattas att en ökad jämställdhet mellan könen skulle kunna leda till en ökning med 6,1–9,6 % av EU:s BNP per capita fram till 2050 och att BNP i vissa EU-medlemsstater skulle kunna öka med upp till 12 % fram till 2050. Se [figur 1](#).

¹ Till exempel: McKinsey Global Institute, [How advancing women's equality can add \\$12 trillion to global growth](#), september 2015; Världsekonometiskt forum, [Global Gender Gap Report 2020](#), december 2019; IMF, [Gender Inequality and Economic Growth: Evidence from Industry-Level Data](#), juli 2020; IMF, [Women, Work, and the Economy: Macroeconomic Gains from Gender Equity](#), december 2013; Åsa Löfström, Umeå universitet, [Gender equality, economic growth and employment](#).

² COM(2020) 152 final.

³ EIGE, [Economic Benefits of Gender Equality in the European Union](#).

Figur 1 – Hur bättre jämställdhet kan inverka på EU-medlemsstaternas BNP fram till 2050

Källa: EIGE, *Economic Benefits of Gender Equality in the European Union*. Medlemsstaterna har grupperats utifrån jämställdhetsnivå på området arbete i EIGE:s jämställdhetsindex. Den uppskattade BNP-ökningen fram till 2050 varierar från cirka 12 % ("stor inverkan") till omkring 4 % ("liten inverkan").

03 Studier om effekterna av covid-19-krisen som genomförts för kommissionens räkning⁴ visar att kvinnor drabbas oproportionerligt hårt i ekonomiska termer. Europaparlamentet⁵ konstaterar att pandemin har förvärrat befintliga strukturella jämställdhetsbrister och har argumenterat för att jämställdhetsintegrering och *jämställdhetsbudgetering* ska tillämpas i åtgärderna för återhämtning efter covid-19-krisen samt att lärdomar bör dras av tidigare ekonomiska krisers negativa effekter på jämställdheten.

04 Flera studier⁶ har visat att stödet för lika rättigheter har minskat i några länder under senare år. Kommissionen beskriver att utvecklingen mot att uppnå full jämställdhet "går långsamt" och anger vidare att "[m]edlemsstaterna låg i genomsnitt på 67,4 poäng av 100 i EU:s jämställdhetsindex 2019 – ett resultat som bara har förbättrats med 5,4 poäng sedan 2005"⁷. Situationen varierar dock kraftigt mellan medlemsstaterna⁸. Jämställdhetsindexet är framtaget av EIGE och mäter jämställdhet på sex områden: arbete, kunskap, makt, pengar, hälsa och tid. Kommissionen⁹ har lyft fram arbetsmarknaden som ett av de viktigaste områdena när det gäller bristande jämställdhet. Den noterade att kvinnors deltagande på EU:s arbetsmarknad 2017 var omkring 11,5 procentenheter lägre än männens, och att kvinnors genomsnittliga lön var cirka 16 % lägre.

⁴ Europeiska kommissionen, *Economic sectors at risk due to COVID-19 disruptions: will men and women in the EU be affected similarly?*, 2020; Europeiska kommissionen, *The impact of sex and gender in the COVID-19 pandemic*, 2020.

⁵ Europaparlamentets resolution av den 21 januari 2021 om könsperspektivet under covid-19-krisen och tiden efter krisen.

⁶ Till exempel: Europaparlamentet, *Backlash in Gender Equality and Women's and Girls' Rights*, juni 2018; FN:s enhet för jämställdhet och kvinnors egenmakt (UN Women), *Democratic backsliding and the backlash against women's rights: Understanding the current challenges for feminist politics*; EIGE, *Beijing +25: the fifth review of the implementation of the Beijing Platform for Action in the EU Member States*, 2020.

⁷ COM(2020) 152 final: *En jämlikhetsunion: jämställdhetsstrategi för 2020–2025*.

⁸ EIGE, *Gender Equality Index. View countries. 2020 edition*.

⁹ SWD(2019) 101 final: *2019 report on equality between women and men in the EU*.

Jämställdhetsintegrering: ett sätt att uppnå jämställdhet

05 Jämställdhetsintegrering är ett sätt att uppnå jämställdhet. Det bygger på en enkel idé: att jämställdhet mellan kvinnor och män måste främjas aktivt i alla skeden när politik utformas och genomförs, även på områden där frågan kanske inte verkar relevant. Fokus ligger på processer och organisatorisk praxis på alla områden inom offentlig förvaltning och politik, och syftet är att undanröja könsdiskriminering. Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) rekommenderar att jämställdhetsintegrering tillämpas tillsammans med särskilda riktade åtgärder för att främja jämställdhet¹⁰.

06 Jämställdhetsintegrering kan genomföras med hjälp av en kombination av metoder och verktyg. Jämställdhetsanalys är ett viktigt verktyg under hela den politiska beslutsprocessen. De används för att identifiera skillnader i villkor och behov mellan kvinnor och män (könsspecifika behovsbedömningar) och för att uppskatta konsekvenserna för kvinnor respektive män av en politik eller ett program (könsspecifika *konsekvensbedömningar* på förhand och i efterhand). Övervakning och utvärdering av jämställdheten måste ske på grundval av tydliga jämställdhetsrelaterade mål och indikatorer för att mäta framstegen. För att det ska gå att göra jämställdhetsanalyser och övervaka och utvärdera jämställdhetsaspekter krävs att tillförlitliga könsuppdelade¹¹ data samlas in och analyseras systematiskt.

07 Jämställdhetsbudgetering innebär att jämställdhetsintegrering tillämpas på alla nivåer i budgetprocessen. Vid jämställdhetsbudgetering används de verktyg som beskrivs ovan för att göra förändringar i de offentliga utgifterna och inkomsterna i syfte att justera för ojämlikheter.

¹⁰ OECD, *Toolkit for Mainstreaming and Implementing Gender Equality*, 2018.

¹¹ I denna rapport används termen "könsuppdelade data" när vi hänvisar till uppgifter uppdelade på kvinnor och män.

EU:s åtagande att främja jämställdhetsintegrering

08 Artikel 8 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) anger att unionen ska främja jämställdhet mellan kvinnor och män i all sin verksamhet och utgör således grunden för jämställdhetsintegrering.

09 EU har också åtagit sig att genomföra jämställdhetsintegrering genom FN:s Pekingdeklaration och handlingsplattform från 1995 och inom ramen för FN:s mål för hållbar utveckling som antogs 2015. Jämställdhet behandlas i ett särskilt mål för hållbar utveckling som handlar om ”att uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt” (hållbarhetsmål 5). Det är också viktigt som en övergripande fråga för att uppnå alla andra mål för hållbar utveckling.

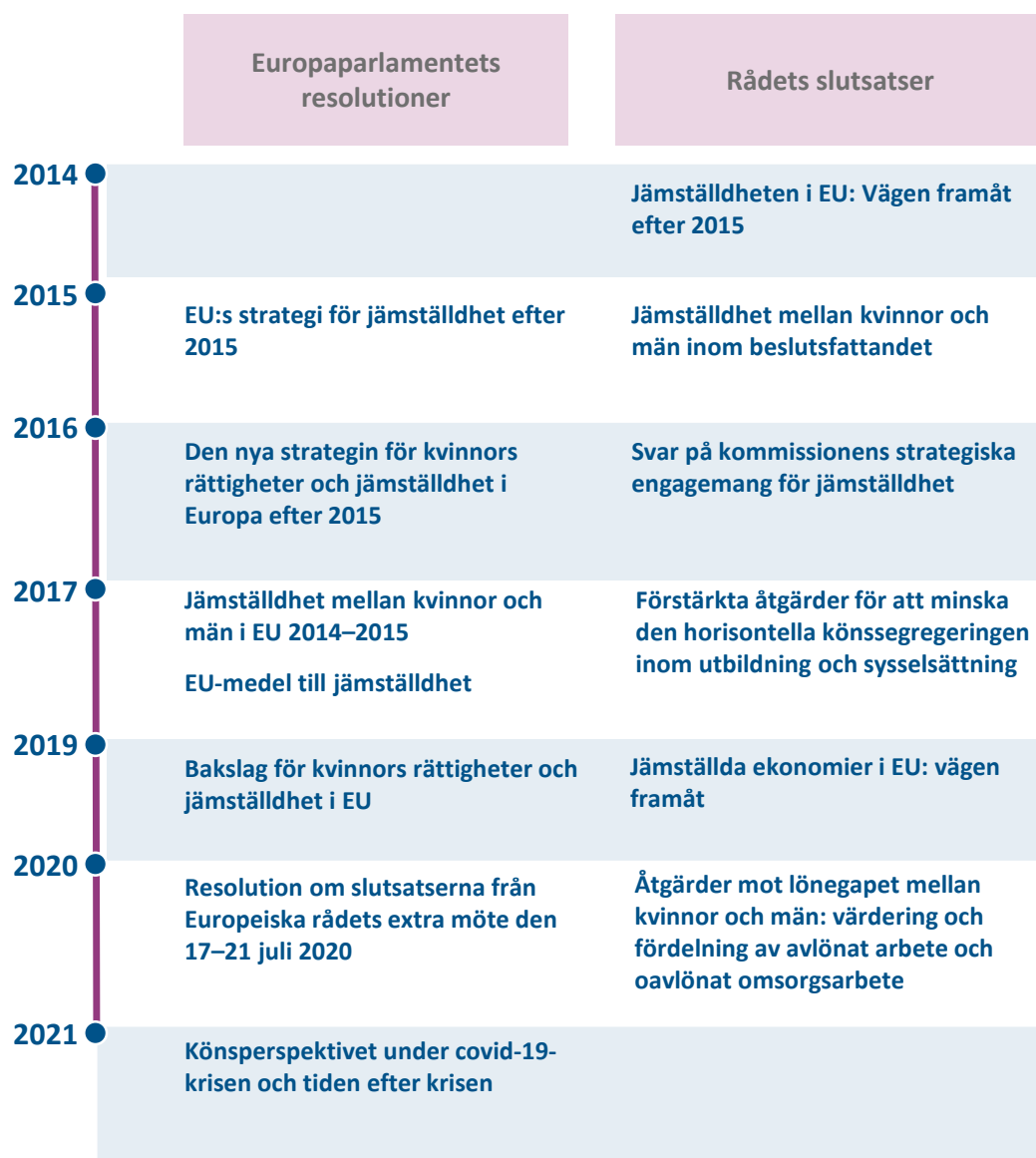
10 Europaparlamentet och rådet har upprepade gånger betonat att EU måste uppfylla sina åtaganden på hög nivå om jämställdhetsintegrering och visat starkt stöd för jämställdhetsintegrering i den fleråriga budgetramen och EU-budgeten. Vid förhandlingarna om den fleråriga budgetramen för 2014–2020 kom Europaparlamentet, rådet och kommissionen överens om att på lämpligt sätt ta hänsyn till jämställdhetsperspektivet i det årliga budgetförfarandet inom den fleråriga budgetramen för 2014–2020¹². Denna strategi bekräftades inför den fleråriga budgetramen för 2021–2027 och instrumentet Next Generation EU. I juli 2020¹³ angav Europeiska rådet i sina slutsatser att den fleråriga budgetramen för 2021–2027 skulle främja lika möjligheter genom jämställdhetsintegrering.

11 *Figur 2* innehåller en översikt över Europaparlamentets och rådets viktigaste resolutioner och slutsatser om jämställdhet och jämställdhetsintegrering sedan 2014.

¹² Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 19 november 2013 om utkastet till rådets förordning om den fleråriga budgetramen för 2014–2020.

¹³ Slutsatser från Europeiska rådets möte den 17–21 juli 2020.

Figur 2 – Europaparlamentets resolutioner och rådets slutsatser om jämställdhet och jämställdhetsintegrering sedan 2014

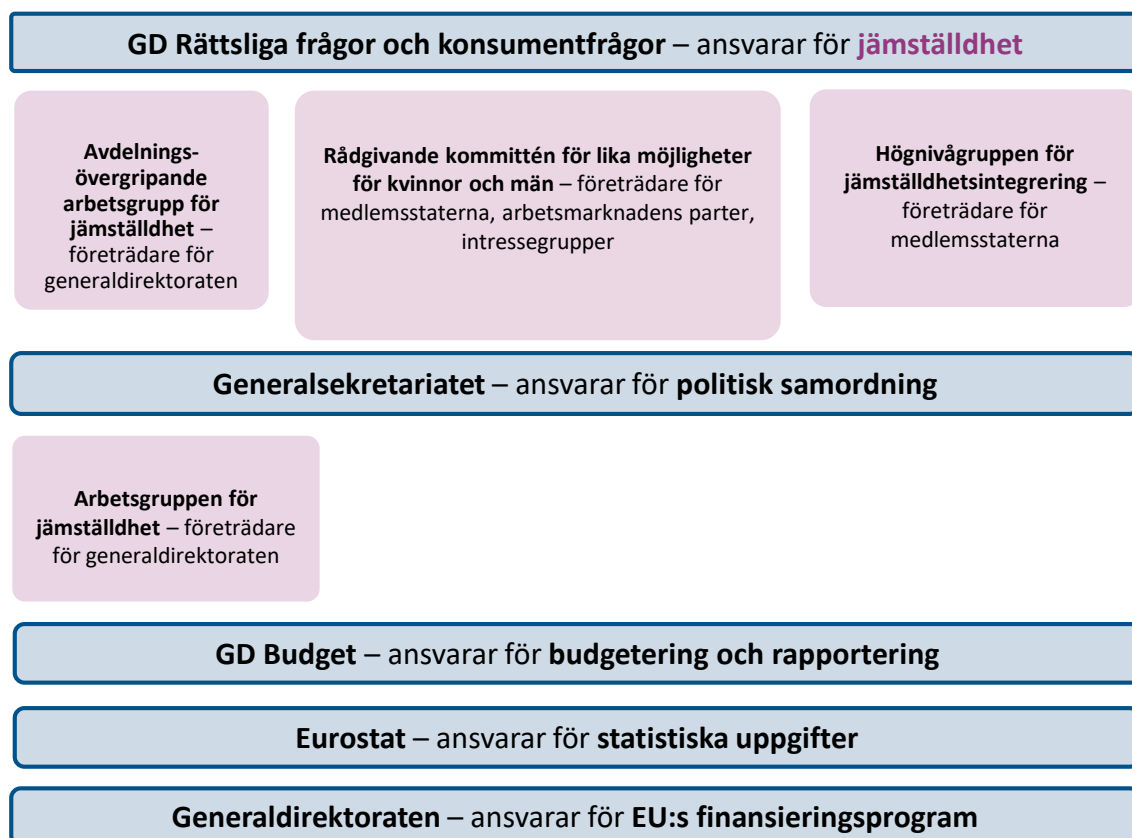
Källa: Revisionsrätten.

Kommissionens åtagande om och ansvar för jämställdhetsintegrering

12 År 1996 formaliserade kommissionen sitt eget åtagande om jämställdhetsintegrering genom sitt meddelande *Att införliva jämställdheten mellan kvinnor och män i gemenskapens hela politik och i samtliga insatser*¹⁴. Där angavs följande: "Att systematiskt ta hänsyn till skillnaderna när det gäller kvinnors och mäns villkor, situationer och behov i all gemenskapspolitik och samtliga gemenskapens insatser är den riktlinje som 'mainstreaming'-principen följer, och som kommissionen antagit".

13 Kommissionen har utvecklat sitt åtagande om jämställdhetsintegrering sedan 1996, och olika avdelningar deltar i genomförandet. Se [figur 3](#).

Figur 3 – Aktörer och ansvarsområden inom kommissionen när det gäller jämställdhetsintegrering

Källa: Revisionsrätten.

¹⁴ KOM(96) 67 slutlig.

14 EIGE är en EU-byrå som inrättats för att främja jämställdhet. EIGE inledde sin operativa verksamhet 2010. Sedan 2011 sorterar dess verksamhet under generaldirektoratet för rättsliga frågor och konsumentfrågor. EIGE har bland annat till uppgift att tillhandahålla sakkunskap om jämställdhetsintegrering i alla EU-organ och att utarbeta verktyg för att bättre integrera jämställdhetsfrågorna i all EU-politik.

Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod

15 Vår granskning inriktades på huruvida jämställdhetsintegrering hade tillämpats i EU:s budget från 2014 och fram till februari 2021. Revisionen tar hänsyn till det intresse som uttryckts av viktiga berörda parter på detta område och är särskilt relevant nu eftersom kommissionen nyligen har offentliggjort en ny jämställdhetsstrategi. Den kommer också lägligt i tid eftersom betydande EU-medel kommer att användas inom den nya fleråriga budgetramen för 2021–2027 och återhämtningsinstrumentet Next Generation EU.

16 Vi bedömde om kommissionens ram för att främja jämställdhet genom jämställdhetsintegrering i EU:s budget var lämplig. Här ingick dokumentet *Strategiskt åtagande för jämställdhet 2016–2019* och den institutionella ramen för kommissionen 2014–2019¹⁵. Vi analyserade också roller och ansvarsområden inom kommissionen 2019–2024¹⁶ och den nya jämställdhetsstrategin för 2020–2025.

17 Vi bedömde också om jämställdhet hade beaktats på lämpligt sätt i EU:s budgetcykel. Vi fokuserade på den fleråriga budgetramen för 2014–2020 inklusive de enskilda årliga EU-budgetarna för den perioden och tillhörande rapporteringsdokument. Vi analyserade också några av kommissionens viktigaste finansieringsförslag med koppling till den fleråriga budgetramen för 2021–2027 och instrumentet Next Generation EU.

18 Vi bedömde om jämställdhet hade införlivats i utvalda EU-finansieringsprogram. Vår revision omfattade Erasmus+ och tre av de fem europeiska struktur- och investeringsfonder (ESI-fonder): Europeiska socialfonden (ESF), Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu). Vi gjorde en skrivbordsgranskning av 12 program i två medlemsstater, Spanien och Rumänien. Vi valde dessa länder för att de uppfyllde en rad kriterier när det gällde bland annat rankning i EIGE:s index, testning av EIGE:s verktyg för jämställdhetsbudgetering och belopp som de tilldelats från ESI-fonder och den relativa betydelsen av denna finansiering som andel av BNP.

¹⁵ Kommissionen 2014–2019 var i tjänst från och med den 1 november 2014 till och med den 30 november 2019.

¹⁶ Kommissionen 2019–2024 tillträdde den 1 december 2019.

19 Vi anlätade en oberoende expert för att bedöma hur jämställdheten hade beaktats inom ramen för Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ). Vår expert använde fyra fallstudier från Spanien, Irland, Rumänien och Sverige. Dessa länder valdes ut på grundval av faktorer som geografisk balans och jordbruksföretagens olika egenskaper inom varje land.

20 Sammantaget står de utvalda fonderna för 66 % av den fleråriga budgetramen för 2014–2020 (1 087 miljarder euro).

21 Även om vi nämner några exempel som rör utvecklingsbistånd omfattas det området inte av denna revision. Vår särskilda rapport om EU:s humanitära bistånd till utbildning¹⁷ innehöll analyser som är relevanta för jämställdhetsintegreringen på det området. Vår revision omfattade inte politik som inte har något samband med EU:s finansieringsprogram (t.ex. åtgärder för att förbättra kvinnors representation på ledande befattningar inom kommissionen) eller lagstiftningsåtgärder (t.ex. direktivet om balans mellan arbete och privatliv). Den omfattade inte heller riktade åtgärder (t.ex. program för att bekämpa våld mot kvinnor).

22 De generaldirektorat vid kommissionen som var mest relevanta för denna revision var GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor, GD Budget och de generaldirektorat som hade huvudansvaret för de utvalda EU-finansieringsprogrammen. För EGFJ och Ejflu var det GD Jordbruk och landsbygdsutveckling, för Eruf var det GD Regional- och stadspolitik, för ESF var det GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering, och för Erasmus+ var det GD Utbildning, ungdom, idrott och kultur. Kommissionens generalsekretariat var också relevant för vår revision, liksom Eurostat och EIGE.

23 Vi använde relevant EU-lagstiftning och internationella åtaganden (punkt 09) som kriterier för vår granskning samt vägledning och instruktioner från kommissionen, medlemsstaterna och EIGE. Vi använde också allmänt vedertagna kriterier som utarbetats av internationella organisationer, framför allt Europarådet och OECD.

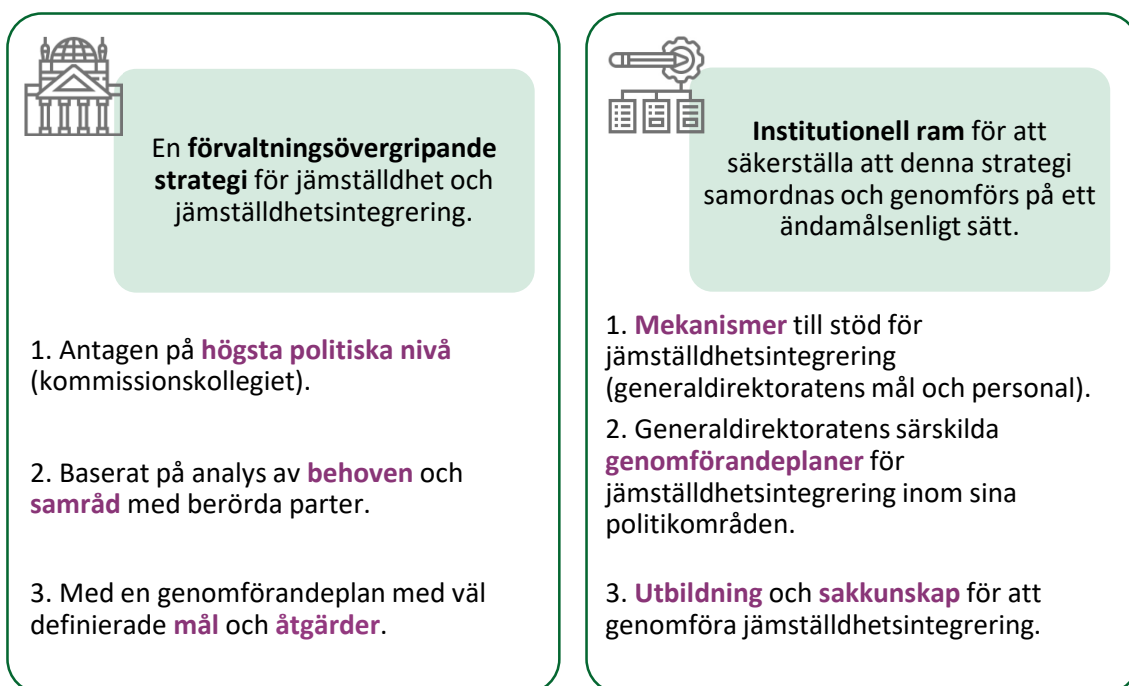
¹⁷ Revisionsrättens särskilda rapport 02/2021 *EU:s humanitära bistånd till utbildning: hjälper barn i nöd men behöver bli mer långsiktigt och nå fler flickor.*

Iakttagelser

Kommissionen har ännu inte en helt ändamålsenlig ram för att stödja jämställdhetsintegrering i EU:s budget

24 I detta avsnitt av rapporten fokuserar vi på kommissionens ram för genomförandet av jämställdhetsintegrering i EU:s budget. **Figur 4** visar de grundläggande förutsättningarna för en ram till stöd för jämställdhetsintegrering, såsom de beskrivs av OECD och Europarådet och överförs till kommissionen.

Figur 4 – Förutsättningar för kommissionens ram till stöd för jämställdhetsintegrering

Källa: Revisionsrätten, på grundval av OECD, *Toolkit for Mainstreaming and Implementing Gender Equality*, 2018; OECD, *Designing and Implementing gender budgeting. A path to action*, 2019; Europarådet, *Gender budgeting: practical implementation Handbook*, 2009.

Kommissionens strategi för jämställdhet främjar inte tillämpning av jämställdhetsintegrering tillräckligt

25 Vi bedömde om det fanns en lämplig EU-strategi för jämställdhet, inbegripet för jämställdhetsintegrering. Vi använde de kriterier som anges i [figur 4](#).

För perioden 2016–2019 ersatte kommissionen sin tidigare jämställdhetsstrategi med ett icke-bindande dokument

26 När kommissionen utarbetade EU:s strategiska ram för jämställdhet från 2016 och framåt uppmanade olika berörda parter kommissionen att fastställa sina jämställdhetsmål i en strategi. Se [figur 5](#).

27 Alla tre jämställdhetsstrategier sedan 1996, då kommissionen formellt åtog sig att integrera jämställdhetsperspektivet (punkt [12](#)), har antagits av kommissionskollegiet genom meddelanden från kommissionen. Men kommissionen 2014–2019 angav inte sina jämställdhetsmål i en strategi som offentliggjordes som ett meddelande. I stället angavs de i ett fristående arbetsdokument med titeln *Strategiskt åtagande för jämställdhet 2016–2019*¹⁸. Arbetsdokument är rent informativa dokument som inte är vare sig rättsligt eller politiskt bindande för kommissionen.

28 Efterföljande uppmaningar från berörda parter om att stärka dokumentets status genom att anta ett meddelande beaktades inte. Även här, se [figur 5](#).

29 Kommissionen motiverade detta beslut med att hänvisa till sin policy att undvika att använda meddelanden om sektorsstrategier. Vi noterar dock att kommissionen har antagit andra strategier i form av meddelanden¹⁹. Enligt en utvärdering av dokumentet om det strategiska åtagandet 2016–2019 som utfördes för kommissionens räkning 2019²⁰ innebar det faktum att åtagandet utfärdades som ett arbetsdokument en politisk nedgradering jämfört med den tidigare strategin, vilket begränsade dess inverkan. En liknande slutsats drogs 2019 av kommissionsledamoten med ansvar för rättsliga frågor, konsumentfrågor och jämställdhet för 2014–2019²¹.

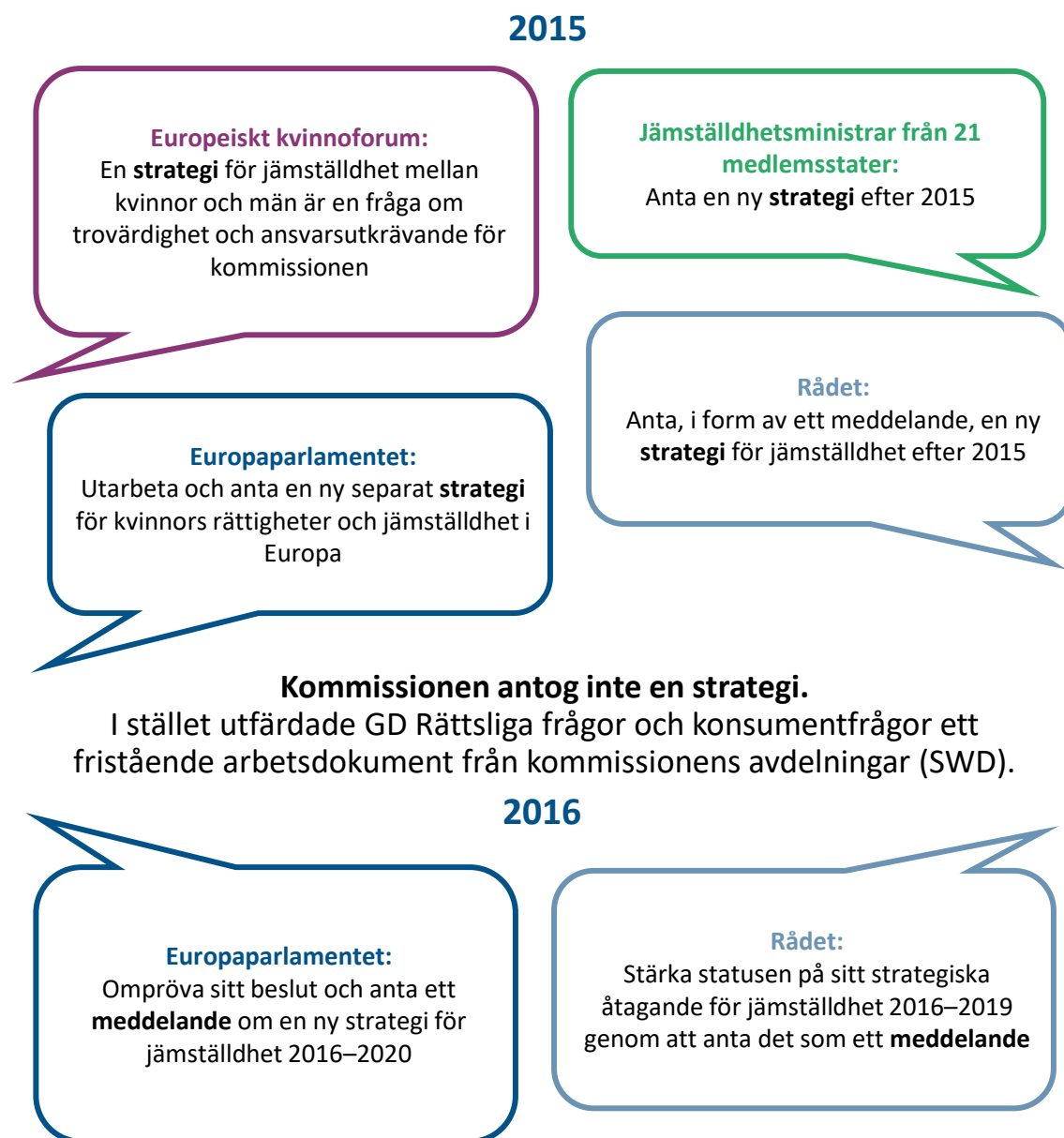
¹⁸ SWD(2015) 278 final.

¹⁹ Till exempel strategin för den inre marknaden för varor och tjänster (COM(2015) 550 final).

²⁰ *Evaluation of the strengths and weaknesses of the Strategic Engagement for Gender Equality 2016–2019*, utvärdering utförd på uppdrag av GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor 2019.

²¹ Protokoll från mötet i EIGE:s expertforum den 3–4 april 2019.

Figur 5 – Berörda parter uppmaningar till kommissionen att fastställa jämställdhetsmål i en strategi

Källa: Revisionsrätten, på grundval av EWL-ILGA *Open Letter to European Commission Vice President*, mars 2015; ett öppet brev från jämställdhetsministrarna i 21 medlemsstater till kommissionsledamoten med ansvar för rättsliga frågor och konsumentfrågor från juni 2015; Europaparlamentets resolutioner av den 9 juni 2015 och 3 februari 2016 samt rådets slutsatser av den 7 december 2015 och 16 juni 2016.

Dokumentet *Strategiskt åtagande för jämställdhet 2016–2019* innehöll inte någon plan för genomförande och övervakning av jämställdhetsintegrering

30 Genom dokumentet om det strategiska åtagandet 2016–2019 infördes inte någon genomförandeplan för jämställdhetsintegrering. Det angavs att jämställdhet skulle beaktas i konsekvensbedömningar och utvärderingar, men det fastställdes inga indikatorer för att övervaka framstegen. Dokumentet innehöll inga andra åtgärder för att genomföra jämställdhetsintegrering, såsom insamling av konsuppdelade data, införlivande av jämställdhetsrelaterade mål i alla EU-program eller utbildning. I det arbetsdokument som åtföljde den tidigare strategin för 2010–2015 ingick alla de åtgärder som nämns ovan²².

31 Samråd²³ som genomfördes i samband med utarbetandet av dokumentet om det strategiska åtagandet 2016–2019 ledde till ett antal specifika förslag till åtgärder: till exempel genomförande av en jämställdhetsanalys av EU:s politik, framsteg i jämställdhetsbudgeteringen, fullt utnyttjande av EIGE:s sakkunskap och utbildning i jämställdhetsfrågor för all kommissionspersonal. Men inget av dessa förslag togs med i slutdokumentet. Kommissionen angav att detta berodde på att dokumentet var ett arbetsdokument från kommissionens avdelningar, som inte är vare sig rättsligt eller politiskt bindande för kommissionen.

32 I dokumentet om det strategiska åtagandet 2016–2019 krävs att GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor utarbetar interna genomföranderapporter och offentliggör årliga framstegsrapporter. Inget av dessa dokument gjorde att genomförandet av jämställdhetsintegrering kunde övervakas. I stället för de interna genomföranderapporterna utarbetade GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor interna tabeller. Men man varken validerade den insamlade informationen eller spred den annat än till medlemmarna i en avdelningsövergripande arbetsgrupp för jämställdhet bestående av företrädare för generaldirektoratet. De årliga framstegsrapporterna om jämställdhet, med titeln *Report on Equality between Women and Men in the EU*, innehöll faktauppgifter som samlats in från olika generaldirektorat, särskilt om riktade åtgärder. Kommissionen såg dessa årsrapporter som ett verktyg för

²² SEC(2010) 1079.

²³ GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor, *Visions for gender equality*, 2015; Rådgivande kommittén för lika möjligheter för kvinnor och män, *Opinion on Gender Equality in the EU in the 21st century: remaining challenges and priorities*, 2014; GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor, *Report on the Forum on the future of gender equality in the EU*, 2015.

kommunikation med medborgarna och det civila samhället snarare än som ett övervakningsverktyg.

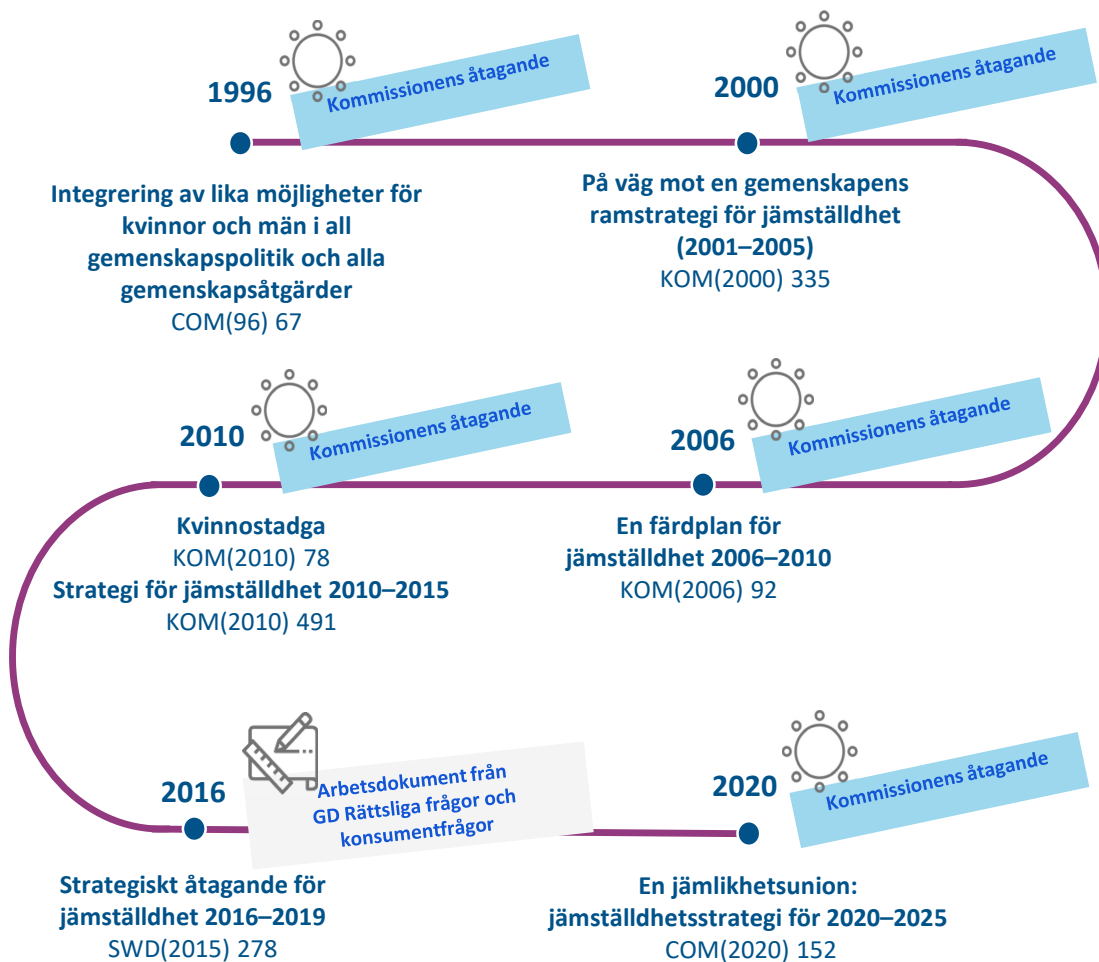
33 Kommissionen övervakade inte sina övergripande framsteg när det gäller jämställdhetsintegrering. Rådet och EIGE har utarbetat en uppsättning indikatorer för att regelbundet övervaka genomförandet av EU:s åtaganden om jämställdhetsintegrering enligt Pekingdeklarationen och handlingsplattformen från Peking. Den här uppsättningen indikatorer var utformad enbart för medlemsstaterna. Eurostat har fastställt en uppsättning indikatorer för att följa EU:s framsteg med att uppnå målen för hållbar utveckling och rapporterar om dem varje år. Denna uppsättning indikatorer omfattar dock inte den särskilda indikator som FN föreslår för att övervaka jämställdhetsintegrering enligt hållbarhetsmål 5.

I den nya jämställdhetsstrategin för 2020–2025 förstärktes kommissionens åtagande att integrera ett jämställdhetsperspektiv, men specifika åtgärder saknas fortfarande

34 I mars 2020 förstärkte kommissionskollegiet 2019–2024 kommissionens åtagande om jämställdhetsintegrering genom att anta jämställdhetsstrategin för 2020–2025 i form av ett meddelande från kommissionen²⁴. Se [figur 6](#).

²⁴ COM(2020) 152 final.

Figur 6 – Kommissionens åtaganden och strategier om jämställdhet och jämställdhetsintegrering sedan 1996

Källa: Revisionsrätten.

35 I jämställdhetsstrategin för 2020–2025 anges att kommissionen kommer att "främja jämställdhetsintegrering genom att systematiskt inkludera ett genusperspektiv i alla delar av policyutformningen på EU:s samtliga politikområden, både vad gäller inre och extern politik". I likhet med dokumentet om det strategiska åtagandet 2016–2019 (punkt 30) innehåller den dock inga specifika åtgärder som syftar till att systematiskt beakta jämställdhet inom alla EU:s politikområden.

Kommissionens institutionella ram förstärks men stöder ännu inte genomförandet av jämställdhetsintegrering fullt ut

36 Vi bedömde om kommissionen hade en lämplig institutionell ram för att stödja jämställdhetsintegrering. Vi använde de kriterier som anges i [figur 4](#).

Kommissionen 2014–2019 införde inte de mekanismer som krävs för att genomföra och övervaka jämställdhetsintegrering

37 Sedan 2010 har kommissionens enhet med ansvar för jämställdhetsfrågor varit en del av GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor. I mandatet för kommissionsledamoten med ansvar för rättsliga frågor, konsumentfrågor och jämställdhet 2014–2019 ingick dock inte att leda och övervaka jämställdhetsintegreringen i hela kommissionen som ett mål. Jämställdhetsintegrering var inte heller ett mål i GD Rättsliga frågor och konsumentfrågors strategiska planer och förvaltningsplaner mellan 2016 och 2020. Detta står i kontrast till perioden 2009–2014, då mandatet för kommissionsledamoten med ansvar för detta politikområde innefattade ett mål om jämställdhetsintegrering och GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor också hade som särskilt mål att förbättra jämställdhetsintegreringen.

38 Av de övriga generaldirektoraten vid kommissionen var det bara GD Internationellt samarbete och utveckling som i sin strategiska plan hade mål som rörde integrering av jämställdhet inom sitt politikområde. Se [ruta 1](#). Mandatet för kommissionsledamoten med ansvar för budget 2014–2019 och målen för GD Budget innehöll inga hänvisningar till jämställdhetsintegrering i EU:s budget. Generalsekretariatet behandlade inte jämställdhetsintegrering som ett mål för politisk samordning.

39 Generaldirektoraten hade inget krav på att avdela personal eller enheter till stöd för jämställdhetsintegrering på politisk nivå. Mycket få generaldirektorat hade personal, en enhet eller en sektor som uttryckligen ansvarade för jämställdhetsfrågor, men personal från de flesta generaldirektorat ingick i den avdelningsövergripande arbetsgruppen för jämställdhet som leddes av GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor. I den utvärdering av dokumentet om det strategiska åtagandet 2016–2019 som utfördes 2019 för kommissionens räkning rekommenderades att högre tjänstemän skulle ges ansvar för att leda jämställdhetsfrågor och samarbeta med GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor.

40 Kommissionen krävde inte att dess generaldirektorat skulle anta en genomförandeplan för jämställdhetsintegrering. I stället skrev kommissionsledamoten med ansvar för rättsliga frågor, konsumentfrågor och jämställdhet 2015 till alla övriga kommissionsledamöter och frågade hur de planerade att ta hänsyn till jämställdhet inom sina ansvarsområden.

Ruta 1

Jämställdhetsintegrering på området utvecklingssamarbete (GD Internationellt samarbete och utveckling)

Mandatet för kommissionsledamoten med ansvar för internationellt samarbete och utveckling 2014–2019 och målen för GD Internationellt samarbete och utveckling för 2016–2020 bekräftade kommissionsledamotens och generaldirektoratets åtagande att tillämpa jämställdhetsintegrering på alla aspekter av utvecklingspolitiken.

Detta åtagande genomfördes genom handlingsplanen för jämställdhet i EU:s yttre förbindelser för 2016–2020. En av de tre kritiska prestationsindikatorer som övervakades av GD Internationellt samarbete och utveckling var andelen EU-finansierade samarbets- och utvecklingsinitiativ som främjade jämställdhet.

Vid sidan av GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor är GD Internationellt samarbete och utveckling det enda generaldirektorat vid kommissionen som har en särskild enhet som arbetar med jämställdhet.

GD Internationellt samarbete och utveckling driver också EU International Partnerships Academy, en plattform som erbjuder e-kurser i jämställdhet som är öppna för allmänheten.

41 I dokumentet om det strategiska åtagandet 2016–2019 tilldelades den avdelningsövergripande arbetsgruppen för jämställdhet uppgiften att övervaka och styra jämställdhetsintegreringen i hela kommissionen. Men den avdelningsövergripande arbetsgruppen hade inte befogenheter att göra detta på ett ändamålsenligt sätt. Få medlemmar i den avdelningsövergripande arbetsgruppen var formellt ansvariga för jämställdhet inom sina generaldirektorat. I den utvärdering som gjordes 2019 för kommissionens räkning rekommenderades att samordningen mellan generaldirektoraten inom den avdelningsövergripande arbetsgruppen skulle förbättras för att jämställdhet skulle integreras mer konsekvent i det politiska beslutsfattandet.

42 I dokumentet om det strategiska åtagandet 2016–2019 angavs också att den avdelningsövergripande arbetsgruppen för jämställdhet skulle överväga att under 2017 utfärda en rapport om jämställdhetsintegrering inom kommissionen. Det gjorde den inte. I den utvärdering som gjordes 2019 för kommissionens räkning drogs slutsatsen att detta var en betydande brist, och det rekommenderades att en sådan rapport skulle utarbetas. Kommissionen har ännu inte följt upp detta.

Kommissionen 2014–2019 försåg inte generaldirektoraten med tillräcklig utbildning eller sakkunskap för att kunna genomföra en ändamålsenlig jämställdhetsintegrering

43 Kommissionen hade ingen strategi för utbildning i jämställdhetsintegrering. Det fanns bara en icke-obligatorisk introduktionskurs. Mycket få generaldirektorat – och inget av dem som vi granskade – erbjöd utbildning om jämställdhet inom sina politikområden. För att underlätta utbytet av information och praxis internt inrättade GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor 2014 en intranätsida för jämställdhetsintegrering. Men den uppdaterades inte regelbundet.

44 EIGE tar fram verktyg som kan användas av offentliga myndigheter på olika nivåer, bland annat på EU-nivå (punkt 13). EIGE har tagit fram riktlinjer och verktyg för jämställdhetsintegrering²⁵ som bland annat ger vägledning om jämställdhetsanalys, könsspecifik konsekvensbedömning, jämställdhetsbudgetering och jämställdhetsutbildning. I vår särskilda rapport om EU:s byråer²⁶ rekommenderade vi kommissionen att ”säkerställa att byråernas tekniska sakkunskap och annan potential konsekvent används”.

45 Vi konstaterade att kommissionen i liten utsträckning hade använt EIGE:s verktyg och sakkunskap om jämställdhetsintegrering, särskilt när det gäller jämställdhetsbudgetering. Exempelvis tog EIGE 2019 fram en verktygslåda för jämställdhetsbudgetering i ESI-fonderna 2021–2027. Verktygslådan innehöll ett system för spårning av medel som anslagits till jämställdhet, vilket hade testats av flera medlemsstater. Kommissionen välkomnade verktygslådan men avrådde EIGE starkt från att offentliggöra spårningssystemet tillsammans med resten av verktygslådan²⁷. Samtidigt som EIGE höll på att utveckla detta verktyg inrättade kommissionen en undergrupp för spårning av jämställdhetsrelaterade utgifter, utan medverkan av EIGE.

²⁵ EIGE, *Gender mainstreaming*.

²⁶ Revisionsrättens särskilda rapport 22/2020 *EU-byråernas framtid – potential för mer flexibilitet och samarbete*.

²⁷ Protokoll från EIGE:s 33:e styrelsemöte i november 2019.

Kommissionen 2019–2024 har förtydligat roller och ansvarsområden när det gäller jämlikhetsintegrering

46 I kommissionen 2019–2024 har kommissionären med ansvar för jämlikhet inte bara ansvar för jämställdhet mellan könen utan för alla typer av icke-diskriminering. En arbetsgrupp för jämlikhet har inrättats för att stödja kommissionären och underlätta integreringen av åtgärder för jämlikhet med avseende på sex diskrimineringsgrunder: kön, ras eller etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder och sexuell läggning. Generalsekretariatet innehar ordförandeskapet i och leder arbetsgruppen. Alla generaldirektorat har uppmanats att utse en jämlikhetssamordnare.

47 Arbetsgruppen ansvarar för att genomföra jämlikhetsintegrering inom kommissionen. I februari 2021 utfärdade arbetsgruppen vägledning till alla generaldirektorat om jämlikhetsintegrering vid utformning, genomförande och utvärdering av EU:s politik och program. Enligt arbetsgruppens arbetsprogram för 2020 ska den också ta fram en utbildningsstrategi för jämlikhetsintegrering. EIGE ingår inte i arbetsgruppen och hade ingen regelbunden kontakt med den vid tidpunkten för revisionen.

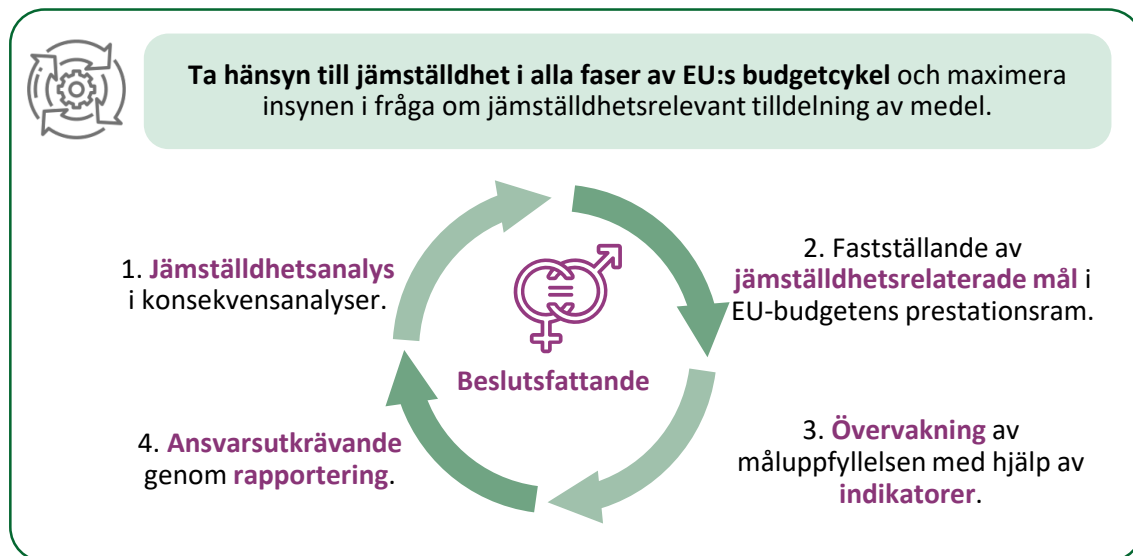
48 Med de nya arrangemangen har generalsekretariatet fått en central roll och åtagit sig att se till att jämlikhet beaktas i utformningen av politiken. GD Budget är den centrala avdelning inom kommissionen som har hand om förvaltningen av EU:s budget under hela den årliga och fleråriga cykeln. I dess uppgifter ingår att leda den strategiska budgetplaneringen och den årliga budgetprocessen samt att rapportera om budgetgenomförandet²⁸. GD Budget kan därmed spela en viktig roll när det gäller jämställdhetsintegrering i EU:s budgetering. Det har dock inte tilldelats ansvar som motsvarar denna potentiella roll.

²⁸ GD Budgets strategiska plan för 2020–2024.

Jämställdhet beaktades inte tillräckligt i EU:s budgetcykel

49 I detta avsnitt fokuserar vi på om kommissionen beaktade jämställdhet mellan könen i EU:s nuvarande budgetcykel. Vi följer de fyra åtgärder som visas i [figur 7](#).

Figur 7 – Åtgärder för att integrera jämställdhet i EU:s budgetprocess

Källa: Revisionsrätten, på grundval av OECD, *Toolkit for Mainstreaming and Implementing Gender Equality*, 2018; OECD, *Designing and Implementing gender budgeting. A path to action*, 2019; Europarådet, *Gender budgeting: practical implementation Handbook*, 2009.

Kommissionen ägnade liten uppmärksamhet åt jämställdhetsanalys av den politik och de program vi undersökte

50 OECD:s verktygslåda från 2018 beskriver huvuddragen i en korrekt jämställdhetsanalys. Där betonas vikten av evidensbaserad jämställdhetsanalys i alla faser av den politiska beslutsprocessen. Verktygslådan är särskilt inriktad på könsspecifika behovs- och konsekvensbedömningar (punkt [06](#)).

51 Eftersom EU:s årliga budgetar ingår i en sjuårig budgetram är det viktigt att jämställdhetsperspektivet beaktas vid utarbetandet av den fleråriga budgetramen. Det övergripande lagstiftningsförslaget för den fleråriga budgetramen åtföljs av sektorsspecifika förslag som omfattar EU:s viktigaste finansieringsprogram. I enlighet med kommissionens agenda för *bättre lagstiftning* är dessa förslag föremål för konsekvensbedömningar.

52 Vi bedömde om åtta konsekvensbedömningar av sektorsspecifika förslag för de EU-finansieringsprogram som vi granskade inom de fleråriga budgetramarna för 2014–2020 och 2021–2027 innehöll en jämställdhetsanalys. Vi kontrollerade också om de övergripande lagstiftningsförslagen för de fleråriga budgetramarna och planen Next Generation EU innehöll ett krav på jämställdhetsintegrering.

53 Kommissionen har infört riktlinjer för att bedöma de potentiella ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenserna av lagstiftningsförslag i samband med konsekvensbedömningar. I de riktlinjer som är tillämpliga på den fleråriga budgetramen för 2014–2020²⁹ finns vägledning om identifiering och bedömning av den föreslagna lagstiftningens inverkan i jämställdhetshänseende. De konsekvensbedömningar som vi granskade innehöll ingen sådan bedömning. De innehöll få hänvisningar till jämställdhet mellan könen och utgjorde inte en korrekt jämställdhetsanalys (punkt 06).

54 I kommissionens riktlinjer för konsekvensbedömning inom den fleråriga budgetramen för 2021–2027³⁰ rekommenderas att jämställdhet ska beaktas i beslutsfattandet, dock endast när det är ”proportionerligt” att göra detta. Av de åtta konsekvensbedömningar som vi analyserade innehöll den om ESF+ en begränsad jämställdhetsanalys, och i konsekvensbedömningen av GJP gavs en kort beskrivning av situationen för kvinnor på landsbygden. Ingen av de andra konsekvensbedömningarna innehöll någon förklaring till varför det inte skulle ha varit ”proportionerligt” att genomföra en sådan analys. Analyser som gjorts av det kommissionsorgan som har till uppgift att bedöma konsekvensbedömningarnas kvalitet (nämnden för lagstiftningskontroll) bekräftar hur sällan det hänvisas till jämställdhet i konsekvensbedömningarna. Under 2017 och 2018 hänvisades det till jämställdhet i endast 6 av de 129 konsekvensbedömningar som nämnden granskade.

55 I kommissionens övergripande lagstiftningsförslag för båda de fleråriga budgetramarna nämndes jämställdhetsintegrering eller jämställdhet endast i allmänna ordalag och endast i samband med politikområdet rättsliga frågor. Förslaget till instrumentet Next Generation EU innehåller en hänvisning som betonar vikten av jämställdhetsåtgärder. Man identifierar där vissa konsekvenser av covid-19-krisen för kvinnor. Det konstateras till exempel att krisen har varit särskilt svår för ensamstående föräldrar, varav 85 % är kvinnor.

²⁹ SEC(2009) 92.

³⁰ SWD(2017) 350 final.

56 Vi noterar att det finns ett åtagande om att ta hänsyn till jämställdhet inom faciliteten för återhämtning och resiliens, som utgör den största delen av instrumentet Next Generation EU. Nationella planer för återhämtning och resiliens kommer att behöva förklara hur de föreslagna åtgärderna förväntas bidra till jämställdhet och lika möjligheter för alla och till integreringen av dessa mål. Kommissionens bedömning av dessa planer omfattar också deras bidrag till medlemsstaternas sociala motståndskraft och huruvida de på ett ändamålsenligt sätt minskar de sociala effekterna av covid-19-krisen. Rådet beslutar på grundval av denna bedömning huruvida planerna ska godkännas. Kommissionens genomföranderapport om faciliteten för återhämtning och resiliens, som ska läggas fram i mitten av 2022, kommer att innehålla en bedömning av hur medlemsstaternas planer för återhämtning och resiliens har bidragit till att hantera ojämlikheter mellan kvinnor och män. Som vi noterade i vårt yttrande över faciliteten för återhämtning och resiliens³¹ kommer bristen på gemensamma indikatorer att göra det svårt att övervaka och följa upp resultat, bland annat när det gäller jämställdhet.

57 För att kunna göra en korrekt jämställdhetsanalys och för att kunna utveckla en lämplig evidensbaserad politik måste beslutsfattarna ha tillgång till statistik som på ett korrekt sätt återspeglar skillnader och ojämlikheter mellan könen. Sådan statistik hjälper till att spåra politikens effekter, visar var mer kan göras för att minska könsklyftorna³² och gör det möjligt att mäta skillnaderna mellan kvinnor och män när det gäller olika sociala och ekonomiska dimensioner³³.

³¹ Revisionsrättens yttrande 06/2020 över förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av en facilitet för återhämtning och resiliens.

³² FN, *Integrating a Gender Perspective into Statistics*, 2016.

³³ EIGE:s *onlineordlista och synonymordbok*.

58 Vi tittade därför på tillgången till uppgifter och statistik som bygger på data uppdelade på kvinnor och män (eller ”könsuppdelad statistik”). EU:s statistikkontor Eurostat tar fram könsuppdelad statistik från omkring två tredjedelar av de 2 786 dataset som finns tillgängliga inom de viktigaste områdena av EU:s socialpolitik³⁴. Eurostat tillhandahåller också könsuppdelad information som rör vissa andra av EU:s politikområden, dock inte alla: det finns till exempel ingen könsuppdelad information om passagerarantal på transportområdet. Kommissionen har också en portal som ger allmänheten tillgång till uppgifter som offentliggörs av Europeiska unionens institutioner och organ³⁵. Av de 15 749 dataset som är tillgängliga via portalen tillhör omkring en fjärdedel kategorin ”Befolkning och samhälle” som är direkt relevant för jämställdhetsstatistik. Ungefär hälften av dessa är uppdelade efter kön. EIGE tar fram könsuppdelad statistik, inklusive ett jämställdhetsindex (punkt **04**). EIGE:s databas för jämställdhetsstatistik innehåller uppgifter om 1 888 indikatorer.

59 Sammantaget ger dessa källor tillgång till en stor mängd könsuppdelade data. Men inom de fonder vi granskade fann vi få bevis för att kommissionen hade använt dessa systematiskt i jämställdhetsanalyser. Av de konsekvensbedömningar som vi granskade inom båda de fleråriga budgetramarna innehöll endast en (för ESF+³⁶) en hänvisning till könsrelaterade skillnader som tydde på att könsuppdelade data hade använts.

Kommissionen fastställde få uttryckligen jämställdhetsrelaterade mål

60 Enligt OECD:s verktygslåda från 2018 bör regeringarna fastställa jämställdhetsrelaterade prestationsmål inom olika politikområden så att de kan följa framstegen mot jämställdhetsmålen. Budgetförordningen för EU:s allmänna budget innehåller inga specifika krav på jämställdhetsrelaterade mål, men däremot ett allmänt krav om att programmål ska fastställas.

³⁴ Eurostats databas, 17.3.2021.

³⁵ EU:s portal för öppna data, 17.3.2021.

³⁶ SWD(2018) 289 final.

61 Programmålen anges i ”programförklaringarna”. Det är rapporter som bifogas varje års budgetförslag och som innehåller information om de framsteg som gjorts under tidigare år när det gäller att uppnå ett programs mål. Vi bedömde om de programförklaringar som åtföljde de årliga budgetförslagen för den fleråriga budgetramen för 2014–2020 återspeglade användningen av jämställdhetsrelaterade mål inom alla politikområden. När det gäller den fleråriga budgetramen för 2021–2027 granskade vi lagstiftningsförslag om program för att se om de innehöll jämställdhetsrelaterade mål.

62 I fyra av de 58 utgiftsprogrammen i den fleråriga budgetramen för 2014–2020 – programmet Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap, Europeiska socialfonden (ESF), Erasmus+ och folkhälsoprogrammet – angavs uttryckligen att främjande av jämställdhet var ett av målen. Kommissionens förslag till programmet Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap (som sedan blev ”programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden”) och ESF+ var de enda program inom den fleråriga budgetramen för 2021–2027 som innehöll mål med uttryckliga hänvisningar till jämställdhet.

Kommissionen övervakade inte EU-budgetens bidrag till jämställdhet på ett ändamålsenligt sätt

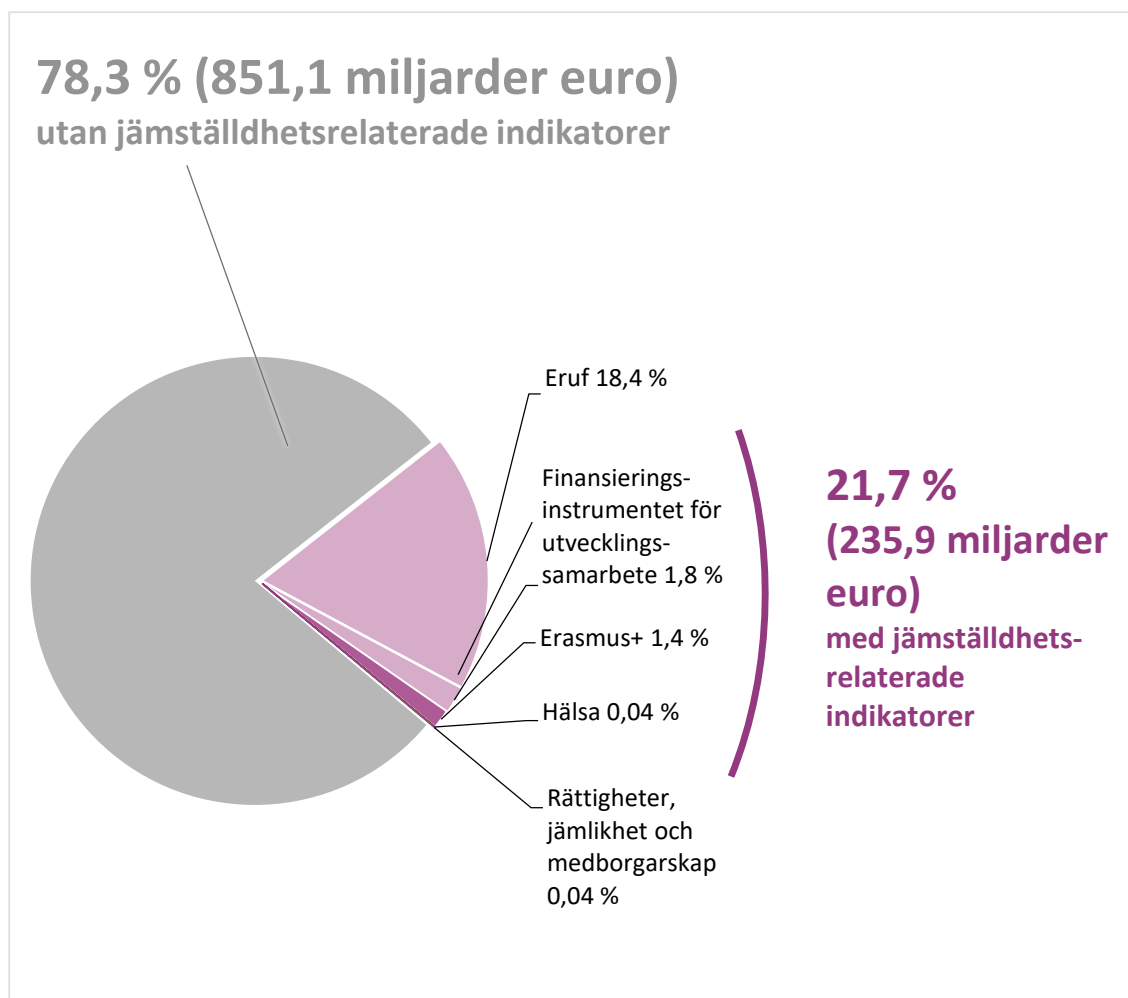
63 I OECD:s verktygslåda från 2018 anges att övervakningsmekanismer gör det möjligt att bedöma framstegen, förbättra beslutsfattandet och anpassa program och resurser för att uppnå större effekt. Enligt EU:s budgetförordning ska uppnåendet av mål övervakas med hjälp av prestationsindikatorer.

64 Kommissionen offentliggör uppgifter om prestationsindikatorer i programförklaringarna. Dessa indikatorer anges i den lagstiftning som ligger till grund för programmen eller i tillhörande sekundärlagstiftning. Vi bedömde om programförklaringarna inom den fleråriga budgetramen för 2014–2020 innehöll indikatorer för att övervaka uppnåendet av jämställdhetsrelaterade mål.

65 De programförklaringar som offentliggjordes 2020 och som omfattade de 58 utgiftsprogrammen innehöll mer än 1 000 indikatorer. Av dessa var 29 indikatorer från fem program kopplade till jämställdhet. Dessa indikatorer mäter jämställdhetsrelaterade förändringar över tiden – till exempel löneskillnaden mellan kvinnor och män. 19 indikatorer baserades också på könsuppdelade data – till exempel sysselsättningsgrad efter kön. De program som omfattades av jämställdhetsrelaterade indikatorer stod för 21,7 % av det totala beloppet i den fleråriga budgetramen för

2014–2020. Se [figur 8](#). I kommissionens förslag inom den fleråriga budgetramen för 2021–2027 hade endast tio av de 29 *jämställdhetsrelaterade indikatorer* som vi identifierat behållits.

Figur 8 – Andel av programmen inom den fleråriga budgetramen för 2014–2020 med jämställdhetsrelaterade indikatorer

Källa: Revisionsrätten, baserat på uppgifter från kommissionen.

Kommissionen tillhandahöll inte mycket information om EU-budgetens övergripande inverkan på jämställdheten

66 Att informera allmänheten om budgetens inverkan på jämställdheten främjar systematisk tillsyn och ansvarsutkrävande³⁷. I det kan ingå att man öppet redovisar vilka medel som anslås till och används för jämställdhetsmål och rapporterar om programprestationer. Detta underlättar den parlamentariska kontrollen. Se [ruta 2](#).

³⁷ OECD, *Designing and Implementing gender budgeting. A path to action*, 2019.

Ruta 2

Användning av data uppdelade på kvinnor och män för den ekonomiska analys som ligger till grund för budgetpropositionen

Den svenska regeringen har rapporterat till riksdagen om ekonomiska skillnader och utvecklingen av inkomstfördelningen mellan kvinnor och män i en separat bilaga till den årliga budgetpropositionen sedan 2004. Bilagan till 2021 års budget innehåller en analys av fördelningen av ekonomiska resurser mellan kvinnor och män sedan 1995, inklusive analyser av utvecklingen av arbetsinkomster, pensioner, sociala transfereringar, skatter och total disponibel inkomst. Bilagan avslutas med en beskrivning av effekten på fördelningen av ekonomiska resurser mellan kvinnor och män av reformer under perioden 2019–2021. Finansdepartementet ansvarar för upprättandet av bilagan.

67 Kommissionens två centrala rapporter om EU-budgetens prestation är de programförklaringar som bifogas det årliga budgetförslaget och den *årliga förvaltnings- och resultatrapport* som läggs fram i samband med det årliga förfarandet för *beviljande av ansvarsfrihet*. Vi bedömde om kommissionen hade rapporterat om EU-budgetens och dess finansieringsprogramms övergripande inverkan på jämställdheten i dessa två rapporter.

Kommissionen hade ökat mängden jämställdhetsrelaterad information som åtföljde förslaget till EU:s budget men presenterade den inte på ett samlat sätt

68 Några av programförklaringarna innehåller ett avsnitt om jämställdhetsintegrering. Av de 58 programförklaringar som offentliggjordes 2016, som var det första året då denna information fanns med, hade 20 ett sådant avsnitt; i de programförklaringar som offentliggjordes 2020 hade antalet ökat till 34³⁸. Det innebär att 59 % av programförklaringarna för utgiftsprogram, motsvarande 88 % av den fleråriga budgetramen för 2014–2020, nu innehåller kvantitativ eller kvalitativ jämställdhetsrelaterad information.

³⁸ Plus en för ett särskilt instrument.

69 Vi fann dock brister i denna information. Av de 34 programförklaringar som offentliggjordes 2020 och som innehöll jämställdhetsrelaterad information innehöll endast tio (29 %) ekonomiska uppskattningar av EU-budgetens bidrag till jämställdhet. Här ingick program inom ESF och Eruf men inte EGFJ, Ejflu eller Erasmus+. Eftersom det inte finns något gemensamt system för att spåra medel som anslagits och använts för jämställdhet inom ramen för EU:s budget hade generaldirektoraten emellertid använt olika metoder för att uppskatta sina programs bidrag till jämställdhet. Det gjorde det omöjligt att beräkna ett totalt bidrag för hela EU-budgeten. Kommissionen spårar tilldelning och användning av medel inom annan sektorsövergripande politik. Se [ruta 3](#). Däremot fanns det inget sådant system för jämställdhet.

Ruta 3

Spårning av resurser och fastställande av mål för klimatåtgärder

När det gäller klimatåtgärder använder kommissionen ett sätt att spåra resurser som bygger på en metod som utvecklats av OECD³⁹. I vår översikt om spårning av klimatutgifter som offentliggjordes 2020⁴⁰ konstaterade vi att denna metod hade fördelen att vara enkel och pragmatisk, även om vi upprepade farhågorna från vår särskilda rapport om klimatåtgärder⁴¹ angående risken för överskattning av utgifter.

Spårningen kan kompletteras med mål. Inom EU fastställs dessa mål i samförstånd med Europaparlamentet och rådet. Till exempel finns det mål som anger att 20 % av den fleråriga budgetramen för 2014–2020 (cirka 200 miljarder euro) och 30 % av den fleråriga budgetramen för 2021–2027 tillsammans med instrumentet Next Generation EU (cirka 550 miljarder euro) ska användas för klimatåtgärder.

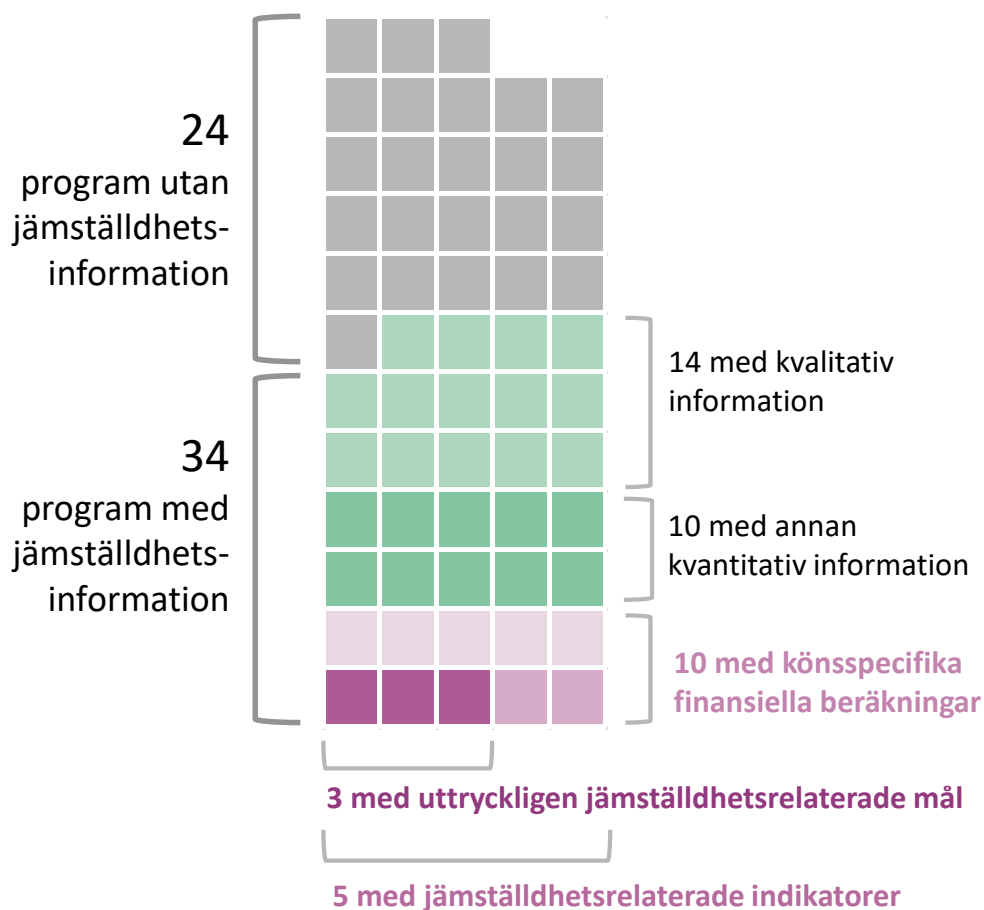
³⁹ OECD DAC Rio Markers for Climate. Handbook.

⁴⁰ Revisionsrättens översikt 01/2020 *Spårning av klimatutgifter i EU-budgeten*.

⁴¹ Revisionsrättens särskilda rapport 31/2016 *Att använda minst en femtedel av EU:s budget till klimatåtgärder: ambitiöst arbete pågår, men det finns en allvarlig risk för att målet inte uppnås*.

70 I **figur 9** sammanfattas den jämställdhetsrelaterade information som presenteras i programförklaringarna, inbegripet jämställdhetsrelaterade mål (punkt **62**), indikatorer (punkt **65**) och ekonomiska uppskattningar (punkt **69**).

Figur 9 – Översikt över jämställdhetsrelaterad information i programförklaringarna

Källa: Revisionsrätten, på grundval av de programförklaringar som åtföljer förslaget till allmän budget för räkenskapsåret 2021.

71 I sin jämställdhetsstrategi för 2020–2025 åtar sig kommissionen att "undersöka" hur man ska mäta utgifter som rör jämställdhet på programnivå i den fleråriga budgetramen för 2021–2027. I november 2020 enades kommissionen, rådet och Europaparlamentet om att kommissionen skulle utveckla en metod för att mäta de relevanta utgifterna på programnivå under den fleråriga budgetramen för 2021–2027. Enligt detta interinstitutionella avtal ska kommissionen införa metoden, för vissa centralt förvaltade program för att testa om den är genomförbar, senast i januari

2023⁴². Detta innebär att kommissionen på medellång sikt inte kommer att kunna visa hur stora belopp som används inom alla EU:s finansieringsprogram för att stödja jämställdhet.

Den årliga förvaltnings- och resultatrapporten innehöll mycket lite information om resultaten när det gäller jämställdhet

72 Den årliga förvaltnings- och resultatrapporten ingår i kommissionens integrerade paket för finansiell rapportering och redovisningsrapportering⁴³. Den är ett viktigt underlag för det årliga förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet. I avsnitt 1 i den årliga förvaltnings- och resultatrapporten görs en bedömning av de framsteg som gjorts mot att nå de politiska målen. I vår rapport om EU-budgetens prestation⁴⁴ uppmärksammade vi att det bara fanns begränsad information om EU:s utgiftsprogramms bidrag till jämställdhet.

73 Sedan den första årliga förvaltnings- och resultatrapporten⁴⁵ offentliggjordes 2016 har kommissionen aldrig rapporterat specifikt om jämställdhet som en övergripande prioritering. Den har inte heller lagt fram någon analys i enskilda avsnitt. Däremot innehåller den årliga förvaltnings- och resultatrapporten rapportering om utgifter för andra övergripande prioriteringar. I den årliga förvaltnings- och resultatrapporten för 2019⁴⁶ angav kommissionen att övergripande politiska mål behövde integreras bättre i hela budgeten, särskilt klimatrelaterade utgifter, skydd av biologisk mångfald och målen för en hållbar utveckling. Jämställdhet nämndes för övrigt inte i den årliga förvaltnings- och resultatrapporten.

⁴² Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning samt om nya egna medel, inbegripet en färdplan för införandet av nya egna medel.

⁴³ Artikel 318 i EUF-fördraget och artikel 247.1 e i budgetförordningen.

⁴⁴ Revisionsrätten, *Europeiska revisionsrättens rapport om EU-budgetens prestation – situationen vid utgången av 2019*.

⁴⁵ COM(2016) 446 final: *Årlig förvaltnings- och resultatrapport för EU:s budget 2015*.

⁴⁶ COM(2020) 265 final.

Fastställandet av detaljerade rättsliga krav underlättade integreringen av jämställdhet i programmen

74 I rapportens sista avsnitt fokuserar vi på enskilda program och bedömer om kommissionen hade tagit hänsyn till jämställdhet i ESF, Eruf och Ejflu, EGFJ och Erasmus+. Vi tittade på om det hade gjorts någon jämställdhetsanalys och om jämställdhetsrelaterade mål hade fastställts. Syftet var att fastställa om kommissionen kunde visa på programmens resultat i fråga om jämställdhet.

75 Vi fokuserade på dessa fem fonder inte bara på grund av deras finansiella betydelse inom den fleråriga budgetramen, utan också på grund av deras potential att stimulera ekonomisk tillväxt och bidra till jämställdhet (punkt **02**). ESF stöder projekt på områdena sysselsättning, social inkludering och utbildning i hela EU. Eruf ska främja en balanserad utveckling i EU:s olika regioner. Ejflu fokuserar på de särskilda utmaningarna i EU:s landsbygdsområden. EGFJ syftar till att säkra jordbrukarnas inkomster genom direktstöd. Och Erasmus+ tillhandahåller EU-finansiering för att stödja utbildning i syfte att främja tillväxt.

ESI-fonderna har stor potential att bidra till jämställdhet, men vi fann lite information om resultaten för budgetramperioden 2014–2020

76 Över hälften av EU:s finansiering fördelas via de fem ESI-fonderna. Dessa fonder förvaltas gemensamt av kommissionen och medlemsstaterna. Vi granskade ESF, Eruf och Ejflu i Spanien och Rumänien. Vårt arbete omfattade dessa båda länders partnerskapsavtal och tolv av deras program.

77 De rättsliga kraven på jämställdhet varierar från en ESI-fonds särskilda förordning till en annan. I *förordningen om gemensamma bestämmelser*⁴⁷ fastställs dock gemensamma bestämmelser för ESI-fonderna i den fleråriga budgetramen för 2014–2020. Enligt artikel 7 i den förordningen ska medlemsstaterna och kommissionen se till att jämställdhet främjas och att ett jämställdhetsperspektiv genomgående beaktas vid förberedelse, genomförande, övervakning, rapportering och utvärdering av alla program. Det krävs att åtgärder på alla områden eftersträvar jämställdhet med användning av verktyg såsom förhandsbedömningar och förhandsvillkor, övervakningskommittéer, urvalsförfaranden och urvalskriterier.

⁴⁷ Förordning (EU) nr 1303/2013.

78 Kommissionens förslag till ny förordning om gemensamma bestämmelser för den fleråriga budgetramen 2021–2027 innehöll ursprungligen inga bestämmelser motsvarande dem i artikel 7 i förordningen om gemensamma bestämmelser för 2014–2020. Efter de första revideringarna återinfördes emellertid liknande bestämmelser i en senare version av dokumentet. Den nya förordningen om gemensamma bestämmelser kräver också att medlemsstaterna har en nationell strategisk ram för jämställdhet mellan kvinnor och män för att få utnyttja ESI-fonderna när de investerar i ökad jämställdhet på arbetsmarknaden, balans mellan arbetsliv och privatliv eller barnomsorgsinfrastruktur.

Jämställdhet beaktades i samband med utarbetandet av de program som vi granskade

79 När det gäller de program som vi granskade i Spanien och Rumänien konstaterade vi att skyldigheten att beakta jämställdhet oftare hade respekterats under utarbetandefasen än under genomförande- och övervakningsfaserna. Samtliga program innehöll en jämställdhetsanalys, och jämställdhetsaspekten hade i olika hög grad beaktats vid utformningen av programmen. Båda medlemsstaterna hade också gjort förhandsbedömningar av huruvida de planerade åtgärderna sannolikt skulle komma att främja jämställdhet. Vi fann ett antal exempel där jämställdhetsanalyser hade uppmuntrats i urvalsförfarandena. Se [ruta 4](#).

Ruta 4

Urvalskriterier som uppmuntrar till jämställdhetsanalys

I Spaniens och Rumäniens projekturvalsförfaranden ingår kriterier som uppmuntrar de sökande att utföra jämställdhetsanalyser.

I sitt Eruf-medfinansierade program om strategier för hållbar och integrerad stadsutveckling bad de spanska myndigheterna till exempel ett expertorgan att bedöma hur väl ett jämställdhetsperspektiv hade införlivats i projektförslagen och använde poängen som ett urvalskriterium.

I Rumänien måste de som sökte finansiering inom ett ESF-program beskriva hur deras projekt bidrog till ett eller flera övergripande teman, däribland icke-diskriminering och jämställdhet mellan könen. Ansökningar som innehöll åtgärder för att bekämpa diskriminering mellan kvinnor och män fick extra poäng.

Jämställdhetsrelaterade mål beaktades sällan i de program som vi granskade, och det fanns lite information om deras inverkan på jämställdheten

80 Programmen måste vara förenliga med de allmänna målen i den särskilda lagstiftning som reglerar de fonder som finansierar programmen och i förordningen om gemensamma bestämmelser. Medlemsstaterna får införliva sina egna jämställdhetsrelaterade mål. Spanien, men inte Rumänien, hade inkluderat särskilda jämställdhetsrelaterade mål och indikatorer för vissa investeringsprioriteringar inom ESF. De övriga fonder som vi granskade innehöll inga sådana jämställdhetsrelaterade mål.

81 Enligt förordningen om gemensamma bestämmelser ska varje medlemsstat lämna in en årlig genomföranderapport för varje program. Vidare anges att rapporterna för 2016 och 2018 måste innehålla en bedömning av de åtgärder som vidtagits för att främja jämställdhet och icke-diskriminering.

82 Rapporterna för alla utvalda program innehöll ett avsnitt med uppgifter – oftast kvalitativa men ibland kvantitativa – om specifika åtgärder som vidtagits för att främja jämställdhet och befintliga arrangemang för att säkerställa att jämställdhet beaktades. Men rapporterna innehöll ingen information om resultat eller effekter.

83 På grundval av dessa rapporter offentliggjorde kommissionen även rapporter om ESI-fondernas genomförande under 2017 och 2019. Under 2018 offentliggjorde kommissionen också en sammanfattande genomföranderapport om genomförandet av ESI-fondernas program under perioden 2014–2017. Dessa rapporter innehöll dock få uppgifter om jämställdhet.

84 Kommissionens plattform för öppna data om ESI-fonderna tillhandahåller uppgifter om deltagare i finansierade verksamheter. Men dessa uppgifter innehåller ingen hänvisning till kön. Därför finns inga konsoliderade könsuppdelade data tillgängliga för allmänheten om någon av de gemensamma indikatorerna för någon av ESI-fonderna.

Direktstöden till jordbrukare inom ramen för EGFJ var könsblinda

85 Den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) står för mer än en tredjedel av EU:s finansiering. EGFJ står för omkring tre fjärdedelar av den gemensamma jordbrukspolitiken och används främst för att ge inkomststöd till jordbrukare genom direktstöd. Det är det största enskilda programmet i EU:s budget och står för mer än 300 miljarder euro i den fleråriga budgetramen för 2014–2020.

Förordningen om direktstöd tar inte hänsyn till jämställdhet och begränsar medlemsstaternas möjligheter att göra det

86 Förordningen om direktstöd för 2014–2020 innehåller inga rättsliga krav på jämställdhet eller jämställdhetsintegrering. I vårt yttrande över kommissionens förslag om den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2020⁴⁸ påpekade vi att en medlemsstat som exempelvis är bekymrad över subventionernas genuskonsekvenser kommer att ha ”få möjligheter” att förändra fördelningen, eftersom utformningen av direktstödet i huvudsak fastställs i den föreslagna EU-lagstiftningen.

87 Vi såg exempel på detta i två av vår experts fyra fallstudier (punkt 19). Andalusien (Spanien) tillämpar jämställdhetsbudgetering i sin regionala budget. Omkring 90 % av programmen används för att främja jämställdhet. Här ingår dock inte Andalusiens jordbruksgarantifond, eftersom systemet med direktstöd inte ger utrymme för positiv särbehandling av kvinnor⁴⁹. Sverige tillämpar jämställdhetsbudgetering och har utgångsdata som visar på ojämlikheter inom jordbruket. Men de svenska myndigheterna förklarade att eftersom de genomför politiken snarare än utformar den, och eftersom jämställdhetsbudgetering inte är obligatorisk enligt förordningen om direktstöd, kan de inte använda den för att korrigera ojämlikheter.

Informationsluckor och avsaknad av jämställdhetsanalys innebär en risk för bestående jämställdhetsbrister

88 Revideringar av den gemensamma jordbrukspolitiken analyseras i konsekvensbedömningar, i syfte att inte förvärra ojämlikheter mellan jordbrukare beroende på ålder, storlek på jordbruksföretag eller region i EU. Skillnader mellan manliga och kvinnliga jordbrukare beaktas inte uttryckligen. I vårt yttrande över den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2020 (punkt 86) noterade vi att kommissionen hade beaktat jämställdhetsfrågor i samband med målen för hållbar utveckling i konsekvensbedömningen, men att detta inte tycktes ha haft någon större inverkan på förslaget.

⁴⁸ Revisionsrättens yttrande 07/2018 över kommissionens förslag till förordningar om den gemensamma jordbrukspolitiken för perioden efter 2020.

⁴⁹ *Gender Impact Report on the 2020 Budget of the Autonomous Region of Andalusia*, oktober 2019.

89 I vårt yttrande kritiserade vi också att det saknades korrekt information om inkomster för jordbrukshushåll och att det inte fanns något krav på att medlemsstaterna skulle sammanställa tillförlitlig och jämförbar statistik om disponibla jordbruksinkomster. Bristen på sådan statistik uppdelad efter kön utgör också en stor informationslucka när man tittar på direktstödet effekter på jämställdheten.

90 En annan stor informationslucka är bristen på statistik om mottagare av direktstöd uppdelat efter kön. EGFJ-förordningen innehåller inga krav på att sådan statistik ska tillhandahållas. Kommissionen hade inga uppgifter om hur stor andel av stödet som går till kvinnor respektive män. Vår expert konstaterade dock i sin fallstudie att Jordbruksverket har uppgifter som visar att 16 % av de sökande i Sverige år 2019 var kvinnor, men att kvinnor endast fick 7 % av stödet. Och i Irland 2019 ägde, enligt Irish Farmers' Association, kvinnor 10 % av den stödberättigande marken men fick endast 8 % av stödet⁵⁰. Eftersom direktstöd är arealbaserat stöd till jordbrukare som har mark till sitt förfogande för jordbruksverksamhet ("jordbruksföretag") finns det flera faktorer som kan förklara dessa siffror.

91 I en studie som beställdes av Europaparlamentet 2019⁵¹ konstaterades att kvinnliga jordbrukare har betydligt mindre tillgång till, kontroll över och ägande av mark och andra produktionstillgångar jämfört med manliga jordbrukare. Enligt Organisationen för jordbrukets näringslivsorganisationer i Europeiska unionen (COPA)⁵² är det svårt för kvinnor att få tillgång till lån. Eurostat har ingen könsuppdelad information om ägande av jordbruk men tar fram uppgifter om jordbruksföretagare. En jordbruksföretagare kan äga gården, men även hyra den eller vara arrendator eller förvaltare. År 2016 var, enligt uppgifter från Eurostat, endast omkring 30 % av jordbruksföretagarna i Europa kvinnor⁵³.

⁵⁰ IFA's Diversity Strategy Towards 2025, oktober 2019.

⁵¹ Europaparlamentet, *The professional status of rural women in the EU*, 2019.

⁵² COPA, *Challenges and opportunities in achieving gender equality and the empowerment of rural women and girls*, 2017.

⁵³ Indikatorer för jordbruksföretag per jordbruksareal, typ av jordbruksföretag, standardresultat, kön och ålder på den som driver rörelsen samt Nuts 2-region, uppgifter hämtade i december 2020.

92 Uppgifter från Eurostat visar också att kvinnor tenderar att ha mindre jordbruksföretag. År 2016 innehade kvinnor endast 16 % av de större företagen, jämfört med 35 % av de mindre företagen⁵⁴. År 2017 uppskattade kommissionen att produktionen per jordbruksföretag var mycket mindre för kvinnliga jordbrukare (strax under 12 000 euro 2013) än för manliga jordbrukare (nästan 40 000 euro). Kommissionen uppskattade också att kvinnliga jordbrukare kontrollerade mycket mindre mark (12 %) än män (61 %, medan resten innehades av företag)⁵⁵. I vårt yttrande över GJP efter 2020 noterade vi att ”kommissionens siffror visar att män får omkring tre femtedelar av sådana subventioner [dvs. inkomststöd till jordbrukare], kvinnor en åttondel och företag resten”.

93 Allt detta tyder på att det finns ett tydligt behov av en jämställdhetsanalys av det inkomststöd som betalas ut till jordbrukare i form av direktstöd, med hänsyn tagen till inkomstfördelning och dess koppling till markäggande, stödberättigande mark och mottagare av stöd. Detta kommer att kräva att mer omfattande uppgifter om kvinnor i jordbruket samlas in och sprids. Redan 2017 uppmanade Europaparlamentet⁵⁶ kommissionen och medlemsstaterna att mäta kvinnornas bidrag till landsbygdens inkomster och att identifiera kvinnors roll i jordbruket. Europaparlamentet påpekade också att medlemsstaterna behövde tillhandahålla aktuell statistik om kvinnors markäggande.

Kommissionen tog inte hänsyn till jämställdhet i alla aspekter av Erasmus+

94 Erasmus+ är EU:s program för stöd till utbildning, ungdom och idrott. Programmets mobilitetskomponent ger studerande och lärare möjlighet att skaffa sig färdigheter genom att studera, arbeta och delta i frivilligverksamhet utomlands.

⁵⁴ Ekonomisk storlek baserad på standardresultat i euro: små företag < 8 000 euro; större företag ≥ 25 000 euro.

⁵⁵ Europeiska kommissionens nyhetssida, *Future of CAP: Where are all the women?*, 2017.

⁵⁶ Europaparlamentets resolution av den 4 april 2017: Kvinnor och deras roller i landsbygdsområden.

95 I skälen till förordningen om Erasmus+ i den fleråriga budgetramen för 2014–2020 anges att programmet bland annat ska främja jämställdhet mellan män och kvinnor. Det finns inga bindande rättsliga krav på jämställdhetsintegrering eller insamling av könsuppdelade data i förordningens huvudtext, men bilaga I innehåller ett krav på insamling av könsuppdelade data för två av programmets 25 nyckelindikatorer.

96 Lagstiftningsförslaget om programmet Erasmus+ i den fleråriga budgetramen för 2021–2027 innehöll ursprungligen inga rättsliga bestämmelser om jämställdhetsintegrering eller krav på att könsuppdelade data skulle samlas in. Europaparlamentet har dock föreslagit en ändring⁵⁷ som innebär att alla kvantitativa indikatorer för Erasmus+ ska delas upp efter kön.

Kommissionen tog liten hänsyn till jämställdhet vid utarbetandet av programmet

97 I kommissionens konsekvensbedömning av programmet Erasmus+ i den fleråriga budgetramen för 2014–2020 togs hänsyn till jämställdhet, men endast i begränsad omfattning. Bedömningen innehöll endast en tabell med en beskrivning av de förväntade jämställdhetseffekterna av varje politiskt förslag, utan någon ordentlig analys av könsspecifika behov och effekter.

98 I konsekvensbedömningen inför den fleråriga budgetramen för 2021–2027 framhölls jämställdhet som en av de frågor som skulle behöva tas upp i programmet Erasmus+. Jämställdhet lyftes också fram som en utmaning i 2017 års öppna offentliga samråd om framtiden för Erasmus+. Det fanns således ett tydligt behov av att ta hänsyn till jämställdhet i hela Erasmus+-programmet. I lagstiftningsförslaget föreslog kommissionen dock endast att jämställdhet skulle främjas aktivt inom ett enda område inom programmet Erasmus+, nämligen ”idrott”.

⁵⁷ Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 28 mars 2019 om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ”Erasmus”. Ändringsförslag 170.

99 Kommissionen har de uppgifter som krävs för att kunna utföra en jämställdhetsanalys eller utvärdering av könsbalansen, även per utbildningsområde, när det gäller Erasmusprogrammet. Ändå innehåller årsrapporten om Erasmus+ för 2019 ingen information om jämställdhetsrelaterade effekter eller resultat eller några könsuppdelade data. Hänvisningar görs till det totala antalet studenter eller deltagare. Men dessa siffror är inte uppdelade efter kön.

100 I de programförklaringar som offentliggjordes 2020 uppgav kommissionen att man fram till dess hade haft en utmärkt könsbalans bland deltagarna i Erasmus+, utan att nämna några siffror. Den kom fram till denna slutsats trots att en studie från 2019, även den av kommissionen⁵⁸, visade att det fanns en stor skillnad mellan könen i Erasmus+ då det konstaterades att fler kvinnor än män deltog. De senaste tillgängliga uppgifterna från kommissionen⁵⁹ visar att det under 2014–2018 fanns stora könsskillnader mellan olika studieområden. På it-området fanns det till exempel ungefär två och en halv gånger fler manliga än kvinnliga deltagare, medan det inom konst och humaniora fanns betydligt fler kvinnliga deltagare. Det tyder på att det finns ett behov av att ta jämställdhetshänsyn vid planeringen av programmet Erasmus+ och att genomföra breda analyser som går utöver det totala antalet deltagare och delas upp efter olika ämnesområden.

⁵⁸ Europeiska kommissionen, *Erasmus+ higher education impact study*, 2019.

⁵⁹ EU:s portal för öppna data, *Erasmus mobility statistics 2014–2018*.

Slutsatser och rekommendationer

101 Generellt sett har jämställdhetsintegrering ännu inte tillämpats i alla delar av EU:s budget. Det finns ännu ingen fullständig ram till stöd för jämställdhetsintegrering i EU:s budget. Vi konstaterade att jämställdhet inte beaktades tillräckligt i EU:s budgetcykel. Vi drar slutsatsen att kommissionen ännu inte har levt upp till sitt åtagande om jämställdhetsintegrering i EU:s budget.

102 Mer specifikt konstaterade vi att kommissionens strategi för jämställdhet inte främjade tillämpning av jämställdhetsintegrering tillräckligt. För perioden 2016–2019 ersatte kommissionen sin tidigare jämställdhetsstrategi med ett icke-bindande dokument som inte innehöll någon plan för genomförande och övervakning av jämställdhetsintegrering. I den nya jämställdhetsstrategin för 2020–2025 förstärktes kommissionens åtagande att integrera ett jämställdhetsperspektiv, men grundläggande förutsättningar och specifika åtgärder saknas fortfarande (punkterna [25–35](#)).

103 Vi konstaterade att kommissionens institutionella ram håller på att förstärkas men ännu inte stöder genomförandet av jämställdhetsintegrering fullt ut. Kommissionen 2014–2019 införde inte de nödvändiga mekanismerna för att genomföra och övervaka jämställdhetsintegrering. Den försåg inte generaldirektoraten med tillräcklig utbildning eller sakkunskap för att kunna genomföra en ändamålsenlig jämställdhetsintegrering. Kommissionen 2019–2024 har förtydligat roller och ansvarsområden när det gäller jämlikhetsintegrering. Med de nya arrangemangen har generalsekretariatet fått en central roll och åtagit sig att se till att jämlikhet beaktas i utformningen av politiken. Men GD Budget, som har hand om förvaltningen av EU:s budget och kan spela en nyckelroll när det gäller jämställdhetsintegrering i EU:s budgetering, har inte tilldelats ansvar som motsvarar denna potentiella roll. Kommissionen planerar att utarbeta en utbildningsstrategi för jämlikhetsintegrering (punkterna [36–48](#)).

Rekommendation 1 – Stärka kommissionens institutionella ram

För att stärka den institutionella ramen till stöd för jämställdhetsintegrering och omsätta sina åtaganden om jämställdhetsintegrering i specifika åtgärder bör kommissionen

- a) klargöra roller när det gäller jämställdhetsintegrering inom alla politikområden, utse personal inom varje generaldirektorat och utarbeta planer för att genomföra jämställdhetsintegrering inom varje politikområde,
- b) se till att GD Budget styr, samordnar och övervakar jämställdhetsintegreringen i EU:s budget (dvs. jämställdhetsbudgeteringen) på ändamålsenligt sätt,
- c) erbjuda all personal utbildning om jämställdhetsintegrering,
- d) se till att generaldirektoraten utbyter information och praxis och konsekvent använder tillgängliga verktyg och sakkunskap, däribland EIGE:s, när de genomför jämställdhetsintegrering.

Tidsram: Senast i december 2021.

104 Vi konstaterade att jämställdhet inte beaktades tillräckligt i EU:s budgetcykel. Kommissionen ägnade liten uppmärksamhet åt jämställdhetsanalys av den politik och de program vi undersökte. Av de åtta konsekvensbedömningar som vi granskade innehöll den om ESF+ en begränsad jämställdhetsanalys, och i konsekvensbedömningen av GJP gavs en kort beskrivning av situationen för kvinnor på landsbygden. Vi konstaterade att kommissionens riktlinjer för bedömning av lagstiftningsförslagets potentiella ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenser inte var tillräckligt specifika och inte garanterade att jämställdhet beaktades på lämpligt sätt. Vi anser att användningen av jämställdhetsanalyser är avgörande för att uppnå framsteg mot jämställdhet (punkterna [50–55](#)).

Rekommendation 2 – Genomföra jämställdhetsanalys

För att bättre integrera jämställdhet i EU:s budgetcykel bör kommissionen

- a) uppdatera sina riktlinjer för bättre lagstiftning när det gäller bedömning av de potentiella ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenserna av lagstiftningsförslag i syfte att stärka analysen av effekter för jämställdheten,

Tidsram: Senast i december 2021.

- b) genomföra jämställdhetsanalyser av behov och effekter av EU:s finansieringsprogram och finansieringsinstrument och rapportera om resultaten av dessa analyser, eller förklara skälen till att sådana analyser inte har genomförts, i konsekvensbedömningar, utvärderingar eller prestationsrapportering.

Tidsram: Från januari 2022.

105 På det hela taget fann vi, inom de fonder vi granskade, få bevis för att kommissionen hade använt könsuppdelade data systematiskt i jämställdhetsanalyser (punkterna 57–59). När det gäller de granskade programmen konstaterade vi att inga konsoliderade könsuppdelade data finns tillgängliga för allmänheten om någon av de gemensamma indikatorerna för någon av ESI-fonderna (punkt 84). Vi fann stora informationsluckor inom jordbruket på grund av bristen på könsuppdelad statistik om jordbruksinkomsternas fördelning, markägande och mottagare av direktstöd inom EGFJ (punkterna 89–93). Och i rapporteringen om Erasmus+ hänvisas det till det totala antalet studenter eller deltagare, men dessa siffror är inte uppdelade efter kön trots att denna information finns tillgänglig (punkt 99).

Rekommendation 3 – Samla in och analysera könsuppdelade data

För att skapa en bättre grund för jämställdhetsanalyser och för att göra det möjligt att mäta skillnader i kvinnors och mäns situation och övervaka och rapportera om effekterna av jämställdhetsintegrering bör kommissionen

- a) systematiskt samla in, analysera och rapportera om befintliga könsuppdelade data för EU:s finansieringsprogram med direkt förvaltning,
- b) systematiskt konsolidera, analysera och rapportera om den information som medlemsstaterna tillhandahåller i enlighet med de rättsliga kraven i EU:s finansieringsprogram med delad förvaltning,
- c) i kommande lagstiftningsförslag inkludera kravet på systematisk insamling och rapportering av könsuppdelade data för EU:s finansieringsprogram.

Tidsram: Från januari 2022.

106 Vi konstaterade att kommissionen hade fastställt få uttryckligen jämställdhetsrelaterade mål. I endast fyra av de 58 utgiftsprogrammen i den fleråriga budgetramen för 2014–2020 angavs uttryckligen att främjande av jämställdhet var ett av målen. I kommissionens lagstiftningsförslag för den fleråriga budgetramen 2021–2027 var det endast två program som innehöll mål med uttryckliga hänvisningar till jämställdhet (punkterna [60–62](#)).

107 Kommissionen övervakade inte EU-budgetens bidrag till jämställdhet på ett ändamålsenligt sätt. Av de över 1 000 indikatorerna i de programförklaringar som offentliggjordes 2020 fann vi 29 jämställdhetsrelaterade indikatorer vilka härrörde från fem program. Av de fem program som vi granskade var det endast Eruf och Erasmus+ som hade några jämställdhetsrelaterade indikatorer. Den fleråriga budgetramen för 2021–2027 kommer sannolikt att innehålla ännu färre sådana indikatorer, eftersom endast tio av dem vi hittade hade behållits i den föreslagna lagstiftningen (punkterna [63–65](#)). På områden där det fanns fastställda detaljerade rättsliga krav underlättades dock integreringen av jämställdhet i programmen (punkterna [74–100](#)).

Rekommendation 4 – Använda jämställdhetsrelaterade mål och indikatorer

För att bättre beakta den övergripande prioriteringen jämställdhet i EU:s budget, och för att framsteg ska kunna mätas, bör kommissionen

- a) när det gäller EU:s finansieringsprogram och instrument under perioden 2021–2027 identifiera och använda relevanta befintliga uppgifter om jämställdhet, inbegripet indikatorer för vilka konsupplade data finns tillgängliga,
- b) införa jämställdhetsrelaterade mål och prestationsindikatorer i framtida lagstiftningsförslag beroende på resultaten av jämställdhetsanalyser.

Tidsram: Från januari 2022.

108 Kommissionen tillhandahöll inte mycket information om EU-budgetens övergripande inverkan på jämställdheten i de två centrala rapporterna om EU-budgetens prestation: programförklaringarna som bifogas varje års budgetförslag och den årliga förvaltnings- och resultatrapporten som läggs fram inför beviljandet av ansvarsfrihet. Det fanns inget gemensamt system för spårning av medel som generaldirektoraten anslagit för att stödja jämställdhet, så GD Budget kunde inte göra en meningsfull övergripande uppskattning av EU-budgetens bidrag till jämställdhet. Vi noterar att kommissionen, rådet och Europaparlamentet i november 2020 enades om att kommissionen skulle utveckla en metod för att mäta de relevanta utgifterna på programnivå under den fleråriga budgetramen för 2021–2027. Enligt detta avtal ska kommissionen införa metoden, för vissa centralt förvaltade program för att testa om den är genomförbar, senast i januari 2023. Vi noterade också att kommissionen hade föreslagit att medel skulle öronmärkas för vissa övergripande politiska frågor men inte för jämställdhet (punkterna [66–73](#)).

Rekommendation 5 – Förbättra rapporteringen om jämställdhet

För att förbättra ansvarsutkrävandet och insynen i budgeten och säkerställa att det finns tillförlitlig information om medel som anslås och används för jämställdhet på programnivå i den fleråriga budgetramen för 2021–2027 bör kommissionen

- a) utveckla ett tillförlitligt system för spårning av medel som anslagits och använts för att stödja jämställdhet som kan tillämpas på alla EU:s finansieringsprogram, inbegripet faciliteten för återhämtning och resiliens,

Tidsram: Senast i december 2022.

- b) i den årliga förvaltnings- och resultatrapporten och budgetförslaget årligen rapportera om de resultat som uppnåtts i fråga om jämställdhet och de belopp som anslagits och använts för att stödja jämställdhet i alla EU:s finansieringsprogram, inbegripet faciliteten för återhämtning och resiliens,

Tidsram: Successivt, från januari 2024 och fram till dess att EU:s alla finansieringsprogram omfattas.

- c) analysera om det vore lämpligt att föreslå att en procentandel av EU:s budget ska användas för att stödja jämställdhet.

Tidsram: När förslagen för perioden efter 2027 utarbetas.

109 Vi noterar att det finns ett åtagande om att ta hänsyn till jämställdhet inom faciliteten för återhämtning och resiliens, som utgör den största delen av instrumentet Next Generation EU. Nationella planer för återhämtning och resiliens kommer att behöva förklara hur de föreslagna åtgärderna förväntas bidra till jämställdhet och lika möjligheter för alla och till integreringen av dessa mål. Bristen på gemensamma indikatorer kommer dock att göra det svårt att övervaka och följa upp resultat, bland annat när det gäller jämställdhet (punkt 56).

Rekommendation 6 – Bedöma och rapportera om huruvida faciliteten för återhämtning och resiliens tar upp jämställdhet

Kommissionen bör bedöma de föreslagna åtgärderna i medlemsstaternas planer för återhämtning och resiliens och därefter rapportera om huruvida de har bidragit till jämställdhet.

Tidsram: Från maj 2021.

Denna rapport antogs av revisionsrättens avdelning V, med ledamoten Tony Murphy som ordförande, i Luxemburg den 4 maj 2021.

För revisionsrätten

Klaus-Heiner Lehne
ordförande

Förkortningar

EGFJ: Europeiska garantifonden för jordbruket.

EIGE: Europeiska jämställdhetsinstitutet.

Ejflu: Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Eruf: Europeiska regionala utvecklingsfonden.

ESF: Europeiska socialfonden.

ESF+: Europeiska socialfonden+.

ESI-fonder: europeiska struktur- och investeringsfonder.

Eurostat: Europeiska unionens statistikkontor.

GD Budget: Europeiska kommissionens generaldirektorat för budget.

GD Internationellt samarbete och utveckling: Europeiska kommissionens generaldirektorat för internationellt samarbete och utveckling.

GD Jordbruk och landsbygdsutveckling: Europeiska kommissionens generaldirektorat för jordbruk och landsbygdsutveckling.

GD Regional- och stadspolitik: Europeiska kommissionens generaldirektorat för regional- och stadspolitik.

GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor: Europeiska kommissionens generaldirektoratet för rättsliga frågor och konsumentfrågor.

GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering: Europeiska kommissionens generaldirektorat för sysselsättning, socialpolitik och inkludering.

GD Utbildning, ungdom, idrott och kultur: Europeiska kommissionens generaldirektorat för utbildning, ungdom, idrott och kultur.

OECD: Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling.

SWD: arbetsdokument från kommissionens avdelningar.

Ordförklaringar

årlig förvaltnings- och resultatrapport: en rapport som kommissionen varje år utarbetar om sin förvaltning av EU:s budget och de resultat som uppnåtts.

beviljande av ansvarsfrihet: ett årligt beslut av Europaparlamentet om att slutgiltigt godkänna hur kommissionen har genomfört en budget.

bättre lagstiftning: ett begrepp som vägleder EU:s politik och lagstiftning på grundval av principerna att lagstiftning bör leda till att målen uppnås till lägsta kostnad och vara utformad på ett transparent, evidensbaserat sätt med deltagande av medborgare och berörda parter.

de europeiska struktur- och investeringsfonderna: de fem viktigaste EU-fonderna som tillsammans stöder den ekonomiska utvecklingen i EU, nämligen Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden.

delad förvaltning: en metod för att genomföra EU-budgeten där kommissionen, till skillnad från vid direkt förvaltning, delegerar genomförandet av uppgifter till medlemsstaten men behåller det yttersta ansvaret.

direktstöd: betalning av jordbruksstöd som görs direkt till jordbrukarna.

Erasmus+: EU-program för att stödja allmän utbildning, yrkesutbildning, ungdom och idrott i Europa, huvudsakligen genom att ge universitetsstudenter möjligheten att studera och skaffa sig erfarenhet utomlands.

Europeiska garantifonden för jordbruket: EU-fond som finansierar direktstöd till jordbrukare och åtgärder som reglerar eller stöder jordbruksmarknaderna.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: EU-fond som finansierar EU:s bidrag till landsbygdsprogram.

Europeiska regionala utvecklingsfonden: EU-fond som ska stärka den ekonomiska och sociala sammanhållningen i EU genom att finansiera investeringar som minskar obalanser mellan regioner.

Europeiska socialfonden: EU-fond som ska skapa utbildnings- och sysselsättningsmöjligheter och förbättra situationen för personer som riskerar fattigdom.

flerårig budgettram: EU:s utgiftsplan där prioriteringar (som grundas på politiska mål) och tak fastställs, vanligtvis för sju år; den bildar den struktur inom vilken de årliga EU-budgetarna fastställs och begränsar utgifterna för varje utgiftskategori.

förordningen om gemensamma bestämmelser: förordning som fastställer reglerna för alla de fem europeiska struktur- och investeringsfonder.

genus: en social och kulturell konstruktion som tar fasta på skillnader mellan kvinnors, mäns, flickors och pojkars attribut som grund för uppfattningen att kvinnor och män har olika roller och ansvarsområden.

jämställdhet: principen om att kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma rättigheter, friheter och möjligheter.

jämställdhetsanalys: undersökning av skillnader i villkor och behov mellan kvinnor och män (könsspecifik behovsbedömning) och (de troliga) konsekvenserna av en politik eller ett program för kvinnor respektive män (könsspecifik konsekvensbedömning).

jämställdhetsbudgetering: tillämpning av jämställdhetsintegrering på alla nivåer i budgetprocessen.

jämställdhetsintegrering: att systematiskt beakta jämställdhetsfrågor i alla skeden av livscykeln för politik, instrument, program och fonder.

jämställdhetsrelaterade indikatorer: mått som visar förändringar i förhållandet mellan kvinnor och män inom ett visst område.

konsekvensbedömning: en analys (på förhand) av de sannolika effekterna eller (i efterhand) av de faktiska effekterna av ett politiskt initiativ eller en annan åtgärd.

könsuppdelade data: uppgifter som samlas in och sammanställs separat för kvinnor respektive män, vilket gör det möjligt att mäta skillnaderna mellan kvinnor och män när det gäller olika sociala och ekonomiska dimensioner.

mottagare: en fysisk eller juridisk person som får ett bidrag eller lån från EU:s budget eller som i slutändan drar nytta av en EU-finansierad aktivitet.

EUROPEISKA KOMMISSIONENS SVAR PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS SÄRSKILDA RAPPORT: ”JÄMSTÄLLDHETSINTEGRERING I EU:S BUDGET: DAGS ATT OMSÄTTA ORD I HANDLING”

SAMMANFATTNING

Kommissionens svar på sammanfattningen (punkterna I–VI):

Kommissionen har sedan länge åtagit sig att främja jämställdhet. Åtagandet har stärkts över tid och getts ny politisk drivkraft av von der Leyen-kommissionen i och med antagandet i mars 2020 av en ny jämställdhetsstrategi för 2020–2025 – den politiska färdplanen för de kommande fem åren. Strategin bildar ramen för kommissionens arbete för jämställdhet mellan könen och fastställer de politiska målen och nyckelåtgärderna för åren 2020–2025. Det är en ambitiös och heltäckande strategi för alla medborgare, alla medlemsstater, hela Europa och resten av världen.

Inrättandet av en stark institutionell ram ligger i centrum för von der Leyen-kommissionens intensifierade insatser för jämställdhet. Av denna anledning har ordförande Ursula von der Leyen inrättat en särskild permanent struktur för jämlikhet, inbegripet jämställdhet. Ordföranden har utnämnt den första kommissionsledamoten någonsin med en särskild jämlikhetsportfölj. Ledamoten stöds av en arbetsgrupp för jämlikhet och dess sekretariat vid generalsekretariatet. Vidare har kommissionen inrättat ett omfattande nätverk med jämlikhetssamordnare som bland annat bär ansvaret för att granska alla kommande politiska initiativ som deras generaldirektorat bär huvudansvaret för ur jämlikhetssynpunkt i ett tidigt skede av förberedelserna och utformningen, i syfte att säkerställa att ett meningsfullt jämlikhetsperspektiv inbegrips.

Såsom även beskrivs i strategin tillämpar kommissionen en tredelad jämställdhetsstrategi. Den främjar jämställdhet å ena sidan genom jämställdhetsintegrering i politiken och å andra sidan genom specifika riktade åtgärder för att ta itu med ihållande ojämlikhet, bland annat inom ramen för relevanta EU-utgiftsprogram och genom politisk dialog.

Budgetpolitiken är en viktig del av dessa insatser. I kommissionens förslag till flerårig budgetram 2021–2027 ingår jämställdhet i programutformningen både som en övergripande princip och som specifika program mål, i syfte att främja strategier inriktade på integrering av ett jämställdhetsperspektiv.

Detta åtagande återspeglades ytterligare i det interinstitutionella avtal¹ som åtföljer den fleråriga budgetramen 2021–2027.

Kommissionen håller nu på att ta fram en metod för att spåra jämställdhetsrelaterade utgifter. Metoden kommer att testas och införas stegvis. Vidare arbetar kommissionen med att uppdatera riktlinjerna för att förbättra analysen av den inverkan som EU:s finansieringsprogram har på jämställdheten, i linje med åtagandet i det interinstitutionella avtalet.

¹ Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning samt om nya egna medel, inbegripet en färdplan för införandet av nya egna medel.

Kommissionen kommer att verka inom de begränsningar som fastställs i den fleråriga budgetramen 2021–2027, överenskommen med Europaparlamentet och rådet i december 2020, och i enlighet med de grundläggande rättsakterna för utgiftsprogrammen som antagits av parlamentet och rådet. Dessa begränsningar rör t.ex. fastställandet av mål och indikatorer för de nya programmen, medlemsstaternas rapporteringsskyldigheter och tillgänglighet till relevanta data.

Kommissionen har åtagit sig att fortsätta att arbeta med att aktivt främja jämställdhet i EU inom ramen för ett konstruktivt samarbete med övriga EU-institutioner och med att ytterligare förbättra interna strukturer och intern organisering i detta syfte.

IAKTTAGELSER

29. Den externa studie som revisionsrätten hänvisar till var inte en utvärdering gjord av kommissionen utan framför enbart författarnas åsikter.

32. I det strategiska åtagandet anges, när det gäller de årliga framstegsrapporterna, att framsteg (inbegripet exempel på praxis i medlemsstater) bör rapporteras årligen på grundval av målen och indikatorerna i bilagorna 1 och 2 till dokumentet. Kommissionen har fullgjort detta genom årsrapporten om jämställdhet mellan kvinnor och män i EU.

33. Kommissionen har noggrant övervägt de indikatorer som finns tillgängliga för att övervaka framsteg med hållbarhetsmål 5 om jämställdhet. På grundval av analysen drog kommissionen slutsatsen att FN:s indikator 5.c1 (*Proportion of countries with systems to track and make public allocations for gender equality and women's empowerment*) – i dess nuvarande form – är avsedd för utvecklingsländer och därför har begränsad relevans för EU.

34. EU:s jämställdhetsstrategi är en del av von der Leyen-kommissionens åtagande att uppnå en jämlikhetsunion. Strategin sätter på nytt jämställdhet högst upp på den politiska dagordningen. Den utgör en nödvändig ram för att intensifiera kommissionens ansträngningar genom att ange politiska mål och åtgärder för att uppnå betydande framsteg mot ett jämställt Europa fram till 2025.

38. Generalsekretariatet har ett övergripande ansvar för den politiska samordningen inom kommissionen, vilket omfattar samtliga av kommissionens politiska prioriteringar och mål. Kommissionsledamoten med ansvar för budget har ett generellt ansvar för att samordna den allmänna budgetpolitiken, inbegripet integrering av politiken i EU:s budget.

Utöver de mål som uttryckligen fastställs i de strategiska planerna strävar kommissionens avdelningar efter att uppnå de jämställdhetsmål och jämställdhetsprinciper som anges i de rättsliga ramarna för de program som de förvaltar. Det är exempelvis fallet när det gäller sammanhållningspolitiken.

45. År 2020 började kommissionens avdelningar internt att på allvar överväga att utarbeta en metod för att spåra medel som anslagits till jämställdhet. I dessa överväganden inbegreps naturligtvis relevanta publikationer från Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE). När dessa överväganden hade blivit något tydligare, avfattats skriftligen och diskuterats inom avdelningar på olika nivåer kontaktade kommissionens avdelningar EIGE för att inhämta expertrådgivning om de idéer som behandlades.

Dessa idéer ligger till grund för den metod som kommissionen har för avsikt att utveckla i linje med åtagandet enligt det interinstitutionella avtalet om den fleråriga budgetramen till i början av 2023. Kommissionen fortsätter att arbeta med metoden, i nära samråd med EIGE.

47. Arbetsgruppen för jämlikhet är en av kommissionens interna arbetsgrupper och inbegriper inte några verkställande eller decentraliserade organ. Arbetsgruppens sekretariat förlitar sig dock på den sakkunskap som finns hos organen och har redan sammanträtt med EIGE. Ytterligare sammanträden med EIGE har redan planerats inför våren 2021.

48. Arbetsgruppen för jämlikhet, som leds av generalsekretariatet, ansvarar för att genomföra jämlikhetsintegrering inom kommissionen. GD Budget har viktiga ansvarsområden när det gäller jämställdhetsintegrering i budgetpolitiken, bland annat genom budgetskrivelsens gällande instruktioner om hur avsnittet om jämställdhetsintegrering i programförklaringarna ska utarbetas.

Kommissionens gemensamma svar på punkterna 50–53.

Analysen av könsspecifika konsekvenser är integrerad i kommissionens ram för bättre lagstiftning. Ramen omfattar allt beslutsfattande i EU, däribland budgetens utgiftsprogram.

I OECD:s *Regulatory Policy Outlook 2018* rangordnade OECD-medlemmarna kommissionens ram för bättre lagstiftning som en av de bästa i sitt slag. Jämställdhetsanalysen omfattas av specifika verktyg för bättre lagstiftning som förklarar hur analysen av de könsspecifika konsekvenserna ska genomföras.

Ramen för bättre lagstiftning lägger tonvikt vid proportionalitet med avseende på analysens omfattning och djup i konsekvensbedömningar. Det innebär att man inte måste granska alla konsekvenser för alla potentiella berörda parter inom alla politikområden utan enbart de mest relevanta, på grundval av principen om proportionerlig analys. Proportionalitetsprincipen i en integrerad och balanserad analys ligger helt och hållet i linje med det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016.

54. Nämnden för lagstiftningskontroll är ett självständigt organ inom kommissionen som ger råd till kommissionskollegiet. Nämnden kontrollerar att konsekvensbedömningen innehåller en transparent analys av relevanta konsekvenser och att analysen är proportionerlig, i linje med riktlinjerna för bättre lagstiftning.

I årsrapporten 2018 noterade nämnden för lagstiftningskontroll att avdelningarna måste överväga både vad som är proportionerligt att inbegripa och de begränsningar de står inför när det gäller tid och åtkomst till data liksom dessa datas tillgänglighet och jämförbarhet. Vilken typ av initiativ det rör sig om påverkar vilka konsekvenser som bedöms. När det gäller analysen av konsekvenser för jämställdheten och förekomsten av en sådan analys i konsekvensbedömningen offentliggjorde nämnden sakliga sifferuppgifter i rapporterna, men ifrågasatte inte på något sätt om kommissionen till fullo iakttog principerna för bättre lagstiftning i analysen av konsekvenser för jämställdheten.

Konsekvensbedömningsrapporterna innehåller av proportionalitetsskäl en analys av de konsekvenser som anses betydande, såsom har diskuterats i avdelningsövergripande styrgrupper. Konsekvenser som inte förväntas vara betydande analyseras inte, i linje med proportionalitetsprincipen.

58. När data inte är könsuppdelade beror det generellt sett på att den statistiska enheten inte är enskilda personer (t.ex. företagsstatistik, energi, nationalräkenskaper etc.). Därför kan den statistiken inte delas upp mellan könen.

62. I förordningen om gemensamma bestämmelser fastställs, både för programperioden 2014–2020 och 2021–2027, att jämställdhet är en övergripande princip för alla ESI-fonder. Förordningen innehåller även ett antal bestämmelser om jämställdhetsintegrering. Vidare föreskriver förordningen om gemensamma bestämmelser för perioden 2021–2027 jämställdhetsrelaterad spårning.

69. Kommissionens förmåga att tillhandahålla denna typ av information beror på hur de underliggande programmen har utformats, på medlemsstaternas rapporteringsskyldigheter och på tillgången till relevanta uppgifter.

73. Kommissionen är fast besluten att ständigt stärka sin rapportering. Med hänsyn till revisionsrättens uppmaning att rapportera mer om jämställdhet i de årliga förvaltnings- och resultatrapporterna undersöker kommissionen möjligheten att i 2020 års förvaltnings- och resultatrapport – som kommer att offentliggöras i juni 2021 – inbegripa ett särskilt underavsnitt om jämställdhet. Det bör noteras att 2019 års förvaltnings- och resultatrapport innehöll ett belysande exempel på EU-budgetens bidrag till det femte målet för hållbar utveckling (som syftar till att uppnå jämställdhet) i informationsgrafiken om målen för hållbar utveckling. Se även kommissionens svar på rekommendation 5 b.

77. När det gäller ESI-fonderna är de förvaltande myndigheterna inte skyldiga att genomföra förhandsanalyser av jämställdhetsperspektiv inom samtliga politikområden. I bilaga I till förordningen om gemensamma bestämmelser 2014–2020 anges tydligt att medlemsstaterna bör genomföra jämställdhetsanalyser ”när så är lämpligt” (avsnitt 5 om övergripande principer).

Kommissionen understryker att jämställdhet är en övergripande princip inom ESI-fonderna, och medlemsstaterna bör i programmen beskriva åtgärder som ska vidtas för att säkerställa att sådana principer respekteras – i synnerhet när det gäller urvalet av insatser, fastställandet av mål för insatser och arrangemang för övervakning och rapportering. Specifika riktade åtgärder får även stöd genom ESF.

78. När det gäller perioden 2021–2027 har de rättsliga kraven rörande jämställdhet enligt förordningen om gemensamma bestämmelser stärkts ytterligare på två sätt. Först och främst har ett nytt förhandsvillkor för finansiering, kallat nödvändigt villkor, införts för medlemsstaterna i syfte att säkerställa effektiv tillämpning av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. Det omfattar även kravet på jämställdhet mellan kvinnor och män. Vidare har det nödvändiga villkoret rörande jämställdhet stärkts. Dessutom har ett system för att spåra jämställdhetsrelaterade utgifter införts för ESF+, Eruf och Sammanhållningsfonden. Det kommer att möjliggöra bättre övervakning av investeringarna utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

80. Det bör noteras att medlemsstaterna, enligt den befintliga rättsliga ramen, inte var skyldiga att inbegripa särskilda jämställdhetsrelaterad mål och indikatorer för investeringsprioriteringarna inom ramen för ESF. Vidare, och för att rapporten ska vara fullständig, bör det konstateras att Rumänien valde att uppfylla kraven med koppling till jämställdhet genom att skapa incitament för kvinnors deltagande i insatser som finansierades inom ramen för ESF och genom att främja specifika åtgärder med direkt inverkan på

jämställdhetsfaktorer. Strategin specificeras i punkt 11.3 i det operativa programmet humankapital 2014–2020 och övervakas genom insamling av jämställdhetsrelaterade uppgifter för de indikatorer som fastställs inom ramen för det operativa programmet.

82. Resultat och effekter kunde inte riktigt beskrivas 2016 eller 2018, eftersom de kan bedömas först efter en längre genomförandeperiod. Det försvårades än mer i detta fall på grund av att programplaneringen för den fleråriga budgetramen 2014–2020 inleddes sent.

83. År 2017 och 2019 utarbetade kommissionen en strategisk rapport i enlighet med artikel 53 i förordningen om gemensamma bestämmelser, på grundval av de framstegsrapporter om genomförandet av partnerskapsöverenskommelser som medlemsstaterna lämnade in i enlighet med artikel 52.1 i förordningen om gemensamma bestämmelser. I framstegsrapporterna är medlemsstaterna skyldiga att bland annat tillhandahålla information om de åtgärder som har vidtagits i förhållande till tillämpningen av de övergripande principerna om främjande av jämställdhet mellan kvinnor och män och icke-diskriminering (artikel 7 i förordningen om gemensamma bestämmelser).

84. Kommissionen noterar att följande tydligt anges i förordning nr 288/2014: ”[...] För Eruf och Sammanhållningsfonden är det i de flesta fall inte relevant med en könsuppdelning. [...]” (fotnot 1 tabell 5 bilaga I). Under förhandlingsfasen som ledde till att programmen antogs begärdes det således att programmen inom ramen för Eruf och Sammanhållningsfonden enbart skulle innehålla en könsuppdelning av indikatorerna när så var relevant. De indikatorer som rapporteras i de årliga genomföranderapporterna är följaktligen enbart könsuppdelade i ett litet antal fall. Det leder i sin tur till begränsningar i presentationen av data på en heltäckande och automatiserad öppen dataplattform.

85. Förordningen om direktstöd tillämpar de principer om icke-diskriminering och jämställdhet mellan kvinnor och män som fastslås i artiklarna 10 och 8 i EUF-fördraget liksom i artiklarna 21 och 23 i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna. Den är inte specifikt inriktad på vare sig män eller kvinnor, snarare jordbrukare. Ingen av de erkända diskrimineringsgrunderna (kön, funktionsnedsättning etc.) har någon inverkan på jordbrukares rätt till direktstöd.

86. Den nuvarande förordningen om direktstöd föreskriver att EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna, inbegripet artikel 23, ska iakttas. Se även svaret på punkt 85.

I samband med de interinstitutionella förhandlingarna om den framtida gemensamma jordbrukspolitiken har en överenskommelse nåtts om att inbegripa ett specifikt mål som främjar jämställdhet, inbegripet kvinnors delaktighet i jordbruket. Det kommer att göra det möjligt för medlemsstaterna att i linje med den nya genomförandemodellen införa mer riktade och rättvisa åtgärder, däribland jämställdhetsintegrering, i enlighet med sina enskilda behov. Medlemsstaterna är skyldiga att involvera organ med ansvar för jämställdhet i utarbetandet av de strategiska planerna inom den gemensamma jordbrukspolitiken.

Dessutom behandlades jämställdhetsfrågor i rekommendationerna till medlemsstaterna med avseende på de strategiska planerna inom den gemensamma jordbrukspolitiken.

88. Se även kommissionens svar på punkt 86.

89. Kommissionen påpekar att jordbrukshushålls disponibla inkomster beror på många andra faktorer som inte hör samman med jordbrukets inkomster, exempelvis familjemedlemmars

inkomster från verksamhet vid sidan av jordbruket, och på politik som tillhör den nationella behörigheten och skiljer sig åt i mycket hög grad mellan medlemsstaterna (beskattning, lagstiftning om fastighetsmarknaden, arvslagar, pensionsordningar, statligt stöd till förnybar energi etc.).

90. Kommissionen påminner om att den, av proportionalitetsskäl, enbart samlar in data som är relevanta för genomförandet av en viss lagstiftning. Med tanke på att förordningen om direktstöd 2014–2020 inte gjorde någon åtskillnad mellan könen var medlemsstaterna inte skyldiga att lämna in data om direktstödmottagarnas kön.

Dessutom kan mottagarna av direktstöd enligt EGFJ vara både juridiska och fysiska personer.

91. Eurostat offentliggör könsuppdelad information om ägande av jordbruk, i den mening som avses med ”markägande”, när det gäller de jordbruksföretag som återfinns i tabellen ef_mp_tenure. I tabellen² anges det antal gårdar där jordbruksföretagaren är man eller kvinna (eller om kön inte är tillämpligt) 2016 och den mark som (helt eller delvis) ägs av jordbruksföretagaren. Observera att data i denna tabell måste analyseras med viss försiktighet i de fall där jordbruksföretagaren både äger och ”arrenderar” marken.

92. Kommissionen hänvisar till sitt svar på punkterna 86–88. De faktorer som revisionsrätten hänvisar till omfattas inte av EGFJ:s tillämpningsområde.

I förslaget till den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2020 omfattas och behandlas jämställdhetsfrågor inom ramen för det specifika målet nr 8. I och med den nya genomförandemodellen kommer medlemsstaterna, samtidigt som EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna iakttas, ha större flexibilitet att utforma insatserna inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken i linje med sina behov, inbegripet jämställdhetsfrågor.

93. Kommissionen noterar att statistik om kvinnors markägande tillhör medlemsstaternas exklusiva behörighet.

När det gäller den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2020 föreslår kommissionen att könsuppdelad information om stödmottagarna samlas in när så är möjligt och relevant.

96. Kommissionen har samlat in könsuppdelade data enligt den fleråriga budgetramen 2014–2020 utan några uttryckliga rättsliga bestämmelser och har för avsikt att fortsätta med insamlingen enligt den fleråriga budgetramen 2021–2027. Efter de interinstitutionella förhandlingarna beskrivs dessutom uppdelningen tydligt i bilaga II till den slutliga rättsliga

² https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?query=BOOKMARK_DS-1159245_QID_-25582F32_UID_-3F171EB0&layout=SEX,L,X,0;TIME,C,X,1;GEO,L,Y,0;TENURE,L,Z,0;AGE,L,Z,1;FARMTYPE,L,Z,2;AGRAREA,L,Z,3;UNIT,L,Z,4;INDICATORS,C,Z,5;&zSelection=DS-1159245INDICATORS,OBS_FLAG;DS-1159245UNIT,HLD;DS-1159245FARMTYPE,TOTAL;DS-1159245AGE,TOTAL;DS-1159245TENURE,OWN;DS-1159245AGRAREA,TOTAL;&rankName1=TENURE_1_2_-1_2&rankName2=UNIT_1_2_-1_2&rankName3=INDICATORS_1_2_-1_2&rankName4=AGRAREA_1_2_-1_2&rankName5=FARMTYPE_1_2_-1_2&rankName6=AGE_1_2_-1_2&rankName7=SEX_1_2_0_0&rankName8=TIME_1_0_1_0&rankName9=GEO_1_2_0_1&rStp=&cStp=&rDCh=&cDCh=&rDM=true&cDM=true&footnes=false&empty=false&wai=false&time_mode=NONE&time_most_recent=false&lang=EN&cfo=%23%23%23%2C%23%23%23.%23%23%23 = https://europa.eu/!Cg88wR

texten i förordningen: ”Mätningarna av kvantitativa indikatorer ska delas upp, där så är lämpligt, efter land, kön och typ av insats och verksamhet.”

97. I kommissionens konsekvensbedömning av programmet Erasmus+ i den fleråriga budgetramen 2014–2020 beaktades jämställdhet, men endast i begränsad omfattning i linje med principen om proportionerlig analys av de mest betydande konsekvenserna.

98. Kommissionen noterar att man i den nya förordningen om Erasmus+ 2021–2027 har inbegripit ett skäl där det uttryckligen anges att programmet kommer att stödja jämställdhet mellan kvinnor och män som övergripande princip. (”Denna förordning respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*). Denna förordning syftar särskilt till att säkerställa full respekt för rätten till jämställdhet mellan kvinnor och män och rätten att inte utsättas för diskriminering på grund av kön, ras eller etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning, och att främja tillämpningen av artiklarna 21 och 23 i stadgan. [...]”)

100. Bedömningen i programförklaringarna 2020 grundades på att den allmänna deltagandegraden uppgick till 58 % kvinnliga deltagare i programmet, vilket kommissionen anser är utmärkt. Att ta itu med klyftan mellan könen inom olika studieområden är en bredare fråga som inte omfattas av Erasmus+.

SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER

101. Kommissionen har åtagit sig jämställdhetsintegrering genom EU:s budget och anser att den nya jämställdhetsstrategin för 2020–2025, tillsammans med den nya fleråriga budgetramen och åtföljande interinstitutionella avtal, utgör en lämplig ram för detta ändamål.

102. Kommissionens långvariga åtagande när det gäller jämställdhet har stärkts ytterligare av von der Leyen-kommissionen. EU:s jämställdhetsstrategi för 2020–2025 utgör en del av von der Leyen-kommissionens åtagande att uppnå en jämlikhetsunion genom att intensifiera kommissionens insatser i detta syfte. Strategin omfattar politiska mål och åtgärder för att göra väsentliga framsteg mot ett jämställt Europa fram till 2025. Målet är en union där kvinnor och män, flickor och pojkar, i all sin mångfald, är fria att följa den väg de valt i livet, där de har lika möjligheter att växa och där de på lika villkor kan delta i och leda vårt europeiska samhälle. Strategin erbjuder en kompass för och en tydlig beskrivning av hur kommissionens avdelningar ska omsätta den i praktiken inom sina respektive politikområden.

103. En arbetsgrupp för jämlikhet inrättades i slutet av 2019 för att stödja den portfölj som tillhör den första kommissionsledamoten med ansvar för jämlikhet. Arbetsgruppen leds av den biträdande generalsekreteraren med ansvar för politisk samordning, som har ordentlig översikt över alla kommissionsstrategier.

Jämlikhetsintegrering är en gemensam insats, på samtliga nivåer, vilket återspeglas väl av hur arbetsgruppen för jämlikhet har strukturerats och hur den arbetar. I synnerhet är jämlikhetssamordnare, som utnämns inom varje generaldirektorat, centrala drivkrafter inom arbetsgruppen och säkerställer samspelet med arbetsgruppens sekretariat vid generalsekretariatet. Jämlikhetssamordnare har en nyckelroll för att främja jämlikhet, inklusive jämställdhet, inom sina generaldirektorat samt för att säkerställa jämlikhetsintegrering inom sitt politikområde. Jämlikhetssamordnare sammanträder regelbundet och utbyter god praxis om jämlikhetsintegrering.

GD Budget har en samordnande roll när det gäller integrering i EU:s budget, och arbetar i nära samarbete med generalsekretariatet.

Rekommendation 1 – Stärka kommissionens institutionella ram

a) Kommissionen godtar rekommendationen.

Arbetsgruppen för jämlikhet samordnar kommissionsavdelningarnas arbete på detta område. Jämlikhetssamordnare utnämns av varje generaldirektorat och ansvarar för samordning och granskning ur jämlikhetssynpunkt, inbegripet kön, av alla kommande politiska initiativ som deras generaldirektorat bär huvudansvaret för. Jämlikhetssamordnarna kommer i samarbete med sekretariatet för arbetsgruppen för jämlikhet att säkerställa att jämställdhetsintegrering återspeglas på ett bra sätt i de interna planerna för jämlikhetsintegrering.

b) Kommissionen godtar delvis rekommendationen.

Kommissionen förbehåller sig rätten att internt fördela ansvarsområden på det sätt som den finner lämpligt. I detta fall har den redan infört nödvändiga arrangemang för att kunna säkerställa att styrning, samordning och övervakning av jämställdhetsintegrering genomförs effektivt. GD Budget har en tydlig samordnande roll när det gäller integrering i EU:s budget, och arbetar i nära samarbete med generalsekretariatet.

c) Kommissionen godtar rekommendationen.

d) Kommissionen godtar rekommendationen.

Kommissionen använder i hög grad en rad olika tillgängliga verktyg och tillgänglig sakkunskap, däribland intern sakkunskap, det gemensamma forskningscentrumet och EIGE.

Rekommendation 2 – Genomföra jämställdhetsanalys

a) Kommissionen godtar rekommendationen.

Kommissionen kommer att uppdatera riktlinjerna och verktygslådan för bättre lagstiftning i syfte att stödja fastställande och analys av konsekvenser för jämställdheten i konsekvensbedömningar och utvärderingar. Uppdateringen kommer att göras i enlighet med principen om proportionerlig analys, vilket innebär att de mest betydande konsekvenserna av varje program kommer att väljas ut och analyseras.

Könsspecifika konsekvenser bör beaktas i konsekvensbedömningar och utvärderingar samt analyseras när de är betydande för det specifika programmet. Uppdateringen rörande bättre lagstiftning kommer att stödja bättre identifiering, urval och kvalitativ och kvantitativ bedömning, i den mån det finns tillgängliga data, av betydande konsekvenser för jämställdheten.

b) Kommissionen godtar delvis rekommendationen.

I linje med åtagandena enligt det interinstitutionella avtal som åtföljer den nya fleråriga budgetramen kommer kommissionen att stärka bedömningen av de könsspecifika konsekvenserna i utvärderingar och konsekvensbedömningar för relevanta framtida EU-finansieringsprogram och EU-instrument. Kommissionen kommer att uppdatera vägledningen för bättre lagstiftning i enlighet med detta.

Kommissionen kommer att undersöka om framtida EU-finansieringsprogram och EU-instruments potentiella konsekvenser för jämställdheten är betydande när den utarbetar framtida förslag för EU:s utgiftsprogram.

När det gäller relevanta EU-utgiftsprogram kommer kommissionen att lägga fram bedömningen av konsekvenserna för jämställdheten i utvärderingar och konsekvensbedömningar samt de årliga resultatrapporterna, i den mån det finns tillgängliga data.

Rekommendation 3 – Samla in och analysera könsuppdelade data

a) Kommissionen godtar delvis rekommendationen.

Insamling, analys och rapportering om befintliga könsuppdelade data för EU:s finansieringsprogram med direkt förvaltning kommer att genomföras i linje med vägledningen för bättre lagstiftning.

b) Kommissionen godtar delvis rekommendationen.

Kommissionen kommer att analysera och rapportera om sådan information när den finns tillgänglig, men det är inte möjligt att systematiskt konsolidera information om EU:s alla finansieringsprogram med delad förvaltning eftersom de underliggande rättsliga grunderna för dessa finansieringsprogram inte alla kräver insamling av sådan information.

c) Kommissionen godtar delvis rekommendationen.

Kommissionen kommer att bedöma om det är lämpligt att samla in och rapportera sådana data när den utarbetar förslag till framtida EU-finansieringsprogram i samband med utvärderingar och konsekvensbedömningar eller andra förberedande etapper.

I detta skede kan dock kommissionen inte göra åtaganden om innehållet i framtida lagstiftningsförslag.

Enligt punkt 22 i det interinstitutionella avtalet mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om bättre lagstiftning kom de tre institutionerna överens om att fastställa rapporterings-, övervaknings- och utvärderingskrav i lagstiftning och samtidigt undvika överreglering och administrativa bördor, särskilt för medlemsstaterna. I förekommande fall kan sådana krav innefatta mätbara indikatorer som kan användas som utgångspunkt för insamling av information om lagstiftningens faktiska konsekvenser.

106. Situationen har utvecklats sedan kommissionen år 2018 lade fram förslagen till den fleråriga budgetramen 2021–2027. Under förhandlingarna har fler program skärpt bestämmelserna om jämlikhet, inbegripet jämställdhet, i de grundläggande rättsakterna inom ramen för den fleråriga budgetramen 2021–2027. T.ex. innehåller förordningen om gemensamma bestämmelser numera uttryckligen jämställdhetsintegrering som övergripande princip och den innehåller en ny spårningsmekanism. I samband med de interinstitutionella förhandlingarna om den framtida gemensamma jordbrukspolitikerna tog de tre institutionerna med ett specifikt mål som främjar jämställdhet, inbegripet kvinnors delaktighet i jordbruket.

107. I programförklaringarna rapporterar kommissionen de indikatorer som fastställs i programmens rättsliga grunder. Vidare valdes indikatorerna i kommissionens förslag till den fleråriga budgetramen 2021–2027 ut på grundval av deras relevans i förhållande till de

centrala aspekterna av ett visst program, deras tillförlitlighet, tillgängligheten när det gäller underliggande data och kostnadseffektivitet.

Rekommendation 4 – Fastställa jämställdhetsrelaterade mål och indikatorer

a) Kommissionen godtar rekommendationen.

b) Kommissionen godtar delvis rekommendationen.

I detta skede kan kommissionen inte göra åtaganden om innehållet i framtida lagstiftningsförslag.

Kommissionen föreslår mål för varje program utifrån deras relevans i förhållande till de centrala aspekterna av det programmet. Kommissionen kommer att analysera om det är lämpligt att inbegripa mål och tillhörande indikatorer när den utarbetar förslag till framtida EU-finansieringsprogram i samband med utvärderingar och konsekvensbedömningar eller andra förberedande etapper.

Prestationsindikatorer väljs sedan ut utifrån deras relevans i förhållande till ett visst mål, tillgänglighet och kvalitet när det gäller data liksom kostnadseffektivitet.

108. Kommissionen betonar att man har kommit överens om tidsplanen för att utarbeta en metod för uppskattning av jämställdhetsrelaterade utgifter med Europaparlamentet och rådet, som en del av det interinstitutionella avtal som åtföljer den nya fleråriga budgetramen.

Rekommendation 5 – Förbättra rapporteringen om jämställdhet

a) Kommissionen godtar rekommendationen.

Såsom anges i det interinstitutionella avtal som åtföljer den fleråriga budgetramen 2021–2027 kommer ”[k]ommissionen [...] att undersöka hur en metod för att mäta de relevanta utgifterna på programnivå under den fleråriga budgetramen 2021–2027 kan utvecklas. Kommissionen kommer att använda den metoden så snart den blir tillgänglig. Senast den 1 januari 2023 kommer kommissionen att införa den metoden för vissa centralt förvaltade program för att testa om den är genomförbar.”

b) Kommissionen godtar delvis rekommendationen.

Kommissionen kommer att rapportera i linje med det interinstitutionella avtal som åtföljer den fleråriga budgetramen 2021–2027. Med tanke på att metoden kommer att fasas in under hela perioden för den fleråriga budgetramen 2021–2027 kommer rapporteringen att vara begränsad till de data som finns tillgängliga vid varje given tidpunkt. Rapporteringen kommer steg för steg under perioden att omfatta alla EU:s finansieringsprogram.

c) Kommissionen godtar rekommendationen.

Denna bedömning kan göras först när tillräcklig erfarenhet av att genomföra den nya metoden har inhämtats.

Rekommendation 6 – Se till att faciliteten för återhämtning och resiliens tar upp jämställdhet

Kommissionen godtar delvis rekommendationen.

Enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens ska medlemsstaterna säkerställa att deras planer bidrar till jämställdhet och förklara på vilket sätt. Kommissionen kommer att bedöma de förklaringar som medlemsstaterna ger i planerna.

Medlemsstaterna bär ansvaret för att genomföra de nationella planerna. Utifrån planerna för återhämtning och resiliens och de genomförandedata som rapporteras av medlemsstaterna kommer kommissionen att rapportera på vilket sätt planerna för återhämtning och resiliens tar itu med ojämlikhet mellan kvinnor och män.

Granskningsteam

I våra särskilda rapporter redovisar vi resultatet av våra revisioner av EU:s politik och program eller av förvaltningsteman som är kopplade till specifika budgetområden. För att uppnå så stor effekt som möjligt väljer vi ut och utformar granskningsuppgifterna med hänsyn till riskerna när det gäller prestation eller regelefterlevnad, storleken på de aktuella intäkterna eller utgifterna, framtida utveckling och politiskt intresse och allmänintresse.

Denna effektivitetsrevision utfördes av revisionsrättens avdelning V EU:s finansiering och förvaltning, där ledamoten Tony Murphy är ordförande. Revisionsarbetet leddes av ledamoten Eva Lindström med stöd av Katharina Bryan (kanslichef), Johan Stålhammar (attaché), Karin Andersson (assistent), Amanda Ramer (praktikant), Margit Spindelegger (förstechef), Elisa Gómez och Rogelio Abarquero Grossi (uppgiftsansvariga), Giuseppe Diana och Marilena Elena Friguras (revisorer), Quirino Mealha (utstationerad nationell expert), Joniada Goçaj och Thomas Hebenstreit (praktikanter), Jesús Nieto Muñoz (illustrationer), Richard Moore (språkligt stöd), Emanuele Fossati och Danilo De Pascalis (it-stöd), Bogomil Kovachev (statistikstöd) samt Valérie Tempez-Erasmi och Manuela Magliocca (sekreterare).

Eva Lindström

Katharina Bryan

Johan Stalhammar

Margit Spindelegger

Elisa Gómez

Rogelio
Abarquero Grossi

Marilena
Elena Friguras

Quirino Mealha

Tidslinje

Händelse	Datum
Revisionsplanen antogs/Revisionen inleddes	13.12.2019
Den preliminära rapporten skickades officiellt till kommissionen (eller andra revisionsobjekt)	10.3.2021
Den slutliga rapporten antogs efter det kontradiktoriska förfarandet	4.5.2021
Kommissionens (eller andra revisionsobjekts) officiella svar hade tagits emot på alla språk	1.6.2021

UPPHOVSRÄTT

© Europeiska unionen, 2021.

Europeiska revisionsrättens policy för vidareutnyttjande av handlingar tillämpas genom [Europeiska revisionsrättens beslut nr 6-2019](#) om öppen datapolitik och vidareutnyttjande av handlingar.

Om inget annat anges (t.ex. i enskilda meddelanden om upphovsrätt) omfattas revisionsrättens innehåll som ägs av EU av den internationella licensen [Creative Commons Erkännande 4.0 Internationell \(CC BY 4.0\)](#). Det innebär att vidareutnyttjande är tillåtet under förutsättning att ursprunget anges korrekt och att det framgår om ändringar har gjorts. Vidareutnyttjas materialet får handlingarnas ursprungliga betydelse eller budskap inte förvanskas. Revisionsrätten bär inte ansvaret för eventuella konsekvenser av vidareutnyttjande.

När enskilda privatpersoner kan identifieras i ett specifikt sammanhang, exempelvis på bilder av revisionsrättens personal, eller om verk av tredje part används, måste tillstånd inhämtas med avseende på de ytterligare rättigheterna. Om tillstånd beviljas upphävs och ersätts det allmänna godkännande som nämns ovan, och eventuella begränsningar av materialets användning måste tydligt anges.

För användning eller återgivning av innehåll som inte ägs av EU kan tillstånd behöva inhämtas direkt från upphovsrättsinnehavarna:

Figurerna 4, 6 och 7: Ikoner gjorda av [Pixel perfect](#) från <https://flaticon.com>.

Programvara eller handlingar som omfattas av immateriella rättigheter, till exempel patent, varumärkesskydd, mönsterskydd samt upphovsrätt till logotyper eller namn, omfattas inte av revisionsrättens policy för vidareutnyttjande eller av licensen.

EU-institutionernas webbplatser inom domänen europa.eu innehåller länkar till webbplatser utanför den domänen. Eftersom revisionsrätten inte har någon kontroll över dem uppmanas du att ta reda på vilken integritets- och upphovsrättspolicy de tillämpar.

Användning av Europeiska revisionsrättens logotyp

Europeiska revisionsrättens logotyp får inte användas utan Europeiska revisionsrättens förhandsgodkännande.

HTML	ISBN: 978-92-847-6057-2	ISSN: 1977-5830	DOI: 10.2865/274855	QJ-AB-21-009-SV-Q
PDF	ISBN: 978-92-847-6014-5	ISSN: 1977-5830	DOI: 10.2865/98	QJ-AB-21-009-SV-N

Med jämställdhetsintegrering avses ett aktivt främjande av jämställdhet mellan kvinnor och män i alla skeden och på alla områden när politik utformas och genomförs. EU har en fördragsenlig skyldighet att främja jämställdhet mellan kvinnor och män i all sin verksamhet, vilket utgör grunden för jämställdhetsintegrering. Vid den här revisionen bedömde vi om jämställdhetsintegrering hade tillämpats i EU:s budget från 2014 och framåt. Vi drog slutsatsen att kommissionen ännu inte hade levt upp till sitt åtagande om jämställdhetsintegrering i EU:s budget. Vi lämnar rekommendationer om att förbättra kommissionens ram till stöd för jämställdhetsintegrering och i högre grad beakta jämställdhet i EU:s budgetering.

Revisionsrättens särskilda rapport i enlighet med artikel 287.4 andra stycket i EUF-fördraget.

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Europeiska unionens
publikationsbyrå

EUROPEISKA REVISIONSRÄTTEN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURG

Tfn +352 4398-1

Frågor: eca.europa.eu/sv/Pages/ContactForm.aspx
Webbplats: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors